

بررسی لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم

با نگاهی به احکام مالیاتی لایحه بودجه ۱۴۰۳

آنلاین

دوشنبه ۱۳ آذرماه
 ۸:۳۰ الی ۱۰:۳۰

لینک شرکت در وبینار
<https://webinar.iccima.ir/bodje>

سخنران: غلامحسین دوانی
 عضو شورای ادوار جامعه حسابداران رسمی ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی آمریکا

بخش اول

کلیات

مالیات چیست ؟

مالیات یک هزینه اجتماعی است که شهروندان پرداخت می‌کنند تا دولت وظایف حاکمیتی مندرج در قانون اساسی را همچون حفاظت از مرزها، آموزش و پرورش و تربیت بدنی رایگان، برخورداری عمومی از تامین اجتماعی و خدمات بهداشتی - درمانی و .... را انجام دهد. بدیهی است در صورتی که دولت وظایف فوق را به فراموشی سپارد و یا آنها را خصوصی نماید، انگیزه پرداخت مالیات نیز رو به فراموشی و میل به فرار مالیاتی شدت خواهد گرفت. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی « **OECD** » بیان داشته مالیات پرداختی است لازم، اجباری و بلاعوض و در واقع انتقال بخشی از درآمدهای جامعه به دولت یا بخشی از سود فعالیت‌های اقتصادی است که نصیب دولت می‌شود، زیرا ابزار و امکانات دستیابی به درآمد و سودها را دولت فراهم ساخته است.

سیر تاریخ نگاری قانون مالیاتهای مستقیم در ایران

۱- قانون مالیاتی سال ۱۳۱۲

۲- قانون مالیات بر درآمد سال ۱۳۲۸

۳- اصلاحیه قانون مالیات بر درآمد سال ۱۳۳۴

۴- اصلاحیه قانون مالیات بر درآمد سال ۱۳۳۵

۵- قانون مالیاتهای مستقیم ۱۳۴۵

۶- اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم ۱۳۶۶ قابل اجرا از ۱/۰۱/۱۳۶۸

۷- اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم ۱۳۷۱/۰۲/۰۷

۸- اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم ۱۳۸۰/۱۱/۲۷

۹- اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم ۱۳۹۴/۰۴/۳۰

۱۰- لایحه اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم خرداد ۱۴۰۲

انواع مالیات

مالیات بر دو گونه هستند «مالیات مستقیم و مالیات غیرمستقیم»

انواع مالیات‌های مستقیم شامل مالیات بر دارایی: «ارث، حق تمیر»، مالیات بر درآمد شامل «مالیات بر درآمد املاک، مالیات بر درآمد حقوق، مالیات بر درآمد مشاغل، مالیات بر درآمد کشاورزی، مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی و مالیات بر درآمدهای اتفاقی» است.

انواع مالیات‌های غیرمستقیم شامل مالیات بر واردات «حقوق و عوارض گمرکی، سود بازرگانی، و عوارض بر واردات اتومبیل» و مالیات بر مصرف و فروش کالا و خدمات شامل «مالیات خرید و فروش نوشابه‌های غیرالکلی، سیگار، اتومبیل، فرآورده‌های نفتی و خاویار، نوارهای ضبط صوت و تصویری و حق اشتراک تلفن‌های خودکار و خدمات مخابرات بین‌المللی» اقتصاددانان معمولاً از مالیات بر مصرف در مقابل مالیات بر درآمد حمایت می‌کنند، به‌عنوان مثال سیگار و دخانیات از جمله کالاهایی است که دولت‌ها برای جلوگیری از مصرف آن مالیات‌های سنگین بر آن وضع می‌کنند. اساساً هر پرداختی شهروندان «من جمله حق بیمه» به دولت‌های مرکزی یا محلی «شهرداری‌ها» انجام می‌دهند، عملاً مالیات نام دارد. تفاوت مالیات با عوارض در این است که مالیات مصرف عام دارد و عوارض مصرف خاص دارد.

پاسخگوئی مالیاتی حاکمان

اگر مالیات را یک هزینه اجتماعی بدانیم که شهروندان مالیاتی « مؤدیان مالیاتی » پرداخت می‌کند تا دولت بتواند وظایف مندرج در قانون اساسی « میثاق بودجه‌ای ملت » یعنی همانا برقراری رفاه اجتماعی، آموزش رایگان، سلامت عمومی و امنیت اجتماعی و حراست از مرزها را انجام دهد لذا این حق برای پرداخت‌کنندگان مالیات وفق حقوق مالیاتی محفوظ است تا از دولت سؤال کنند منابع مالیاتی کجا و چقدر خرج شده است؟!

در همین راستا از آنجا که در کشورهای پیشرفته حکمرانی خوب بر رابطه «ملت - دولت» متضمن حکمرانی مالیاتی است. رابطه «دولت - ملت» یک رابطه «وکیل و موکل و مباشرتی» است، لذا دولت‌ها باید برای شفافیت و ارائه عملکرد خود گزارش خرج درآمدهای کشور که عموماً همان درآمد مالیاتی است اقدام به انتشار گزارش سالانه خاصی نمایند.

از دوران جدید رابطه دولت - ملت که بر خلاف نظامات سلطانی برمبنای ارباب- رعیت یا سلطان - بندگان استوار بود برمبنای مالیات ستانی و حقوق شهروندی بر پایه حقوق مالیاتی منبث از نظام پاسخگویی - شفاف‌سازی و حساب دهی حاکمیت قرار دارد، بنا بر آن بوده که دولت‌ها به نمایندگی یا وکالت شهروندان میثاق فی‌مابین خود و ملت را که برقراری نظام رفاه اجتماعی، سلامت عمومی، تأمین امنیت داخلی و حفظ مرزها و آموزش رایگان را از طریق اخذ مالیات به سرانجام رسانند. اگر از چند کشور خاص که با فروش منابع و ثروت طبیعی گذران ماندن به هر طریق را می‌کنند سایر کشورها اساساً از طریق مالیات ستانی بر مبنای عدالت و انصاف مالیاتی برنامه‌های خود را به‌پیش می‌برند. نظام مالیاتی شاکله حکمرانی خوب و حکمرانی مالیاتی بر مبنای عدالت و انصاف مالیاتی و کارایی دستگاه مالیات ستانی مثلث این حکمرانی بشمار می‌روند.

در همه کشورهای مترقی و پیشرفته مبتنی بر نظام مردم‌سالاری بعد از قانون اساسی که مهم‌ترین رابطه حکمرانی تلقی می‌شود، نظام مالیاتی و حکمرانی مالیاتی مهم‌ترین وجه شناسایی حکمرانی خوب است. در جهان مدرن مالیات زیرمجموعه مالیه عمومی به شمار می‌رود و مالیه عمومی بررسی عملیات و فعالیت‌های مربوط به چگونگی انجام هزینه‌های دولت‌ها، روش‌های جمع‌آوری درآمدها و چگونگی نحوه اداره وجوه و منابع مالی است. حوزه مطالعاتی مالیه عمومی شامل هزینه‌های عمومی، درآمدهای عمومی و اداره وجوه و منابع مالی است. مهم‌ترین وظایف و اهداف مالیه عمومی عبارتند از تخصیص منابع، توزیع درآمد و ثروت، تثبیت اوضاع اقتصادی، تدارک خدمات اساسی، انجام سیاست اجتماعی در برابر خدمات اجتماعی که همه این موارد بر اساس درآمدهای مالیاتی صورت می‌گیرند. اما متأسفانه از دیرباز مالیات در ایران صرفاً به‌عنوان یک منبع تأمین هزینه‌های جاری دولت عمل کرده و دولت‌ها قادر نبوده و نیستند که رابطه دولت - ملت را در قالب مالیات ستانی تعریف نمایند.

به عبارت ساده دولت‌های مستقر در ایران قادر به فهم این موضوع نبوده‌اند که وقتی دست در جیب مردم برای اخذ مالیات می‌کنند باید به آن‌ها محل این مخارج و چگونگی مخارج را هم پاسخ بدهند، تا صاحب مال بداند پولش کجا خرج شده است. به نظر می‌رسد بعد از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۴۵ که قانونی جهت‌دار و شالوده آن بر تنظیم‌گری روابط اقتصادی بود هیچ‌گاه دولت‌های مستقر قادر نگردیدند امور تنظیم‌گری را با اجرای قانون مالیات‌ها عمل کنند. از بعد از سال ۱۳۹۵ و اعمال تحریم‌ها دولت متوجه شد دست یازیدن به مال و دارائی و درآمد ملت ساده‌ترین و کم‌خرج‌ترین راهکار تأمین بودجه و تأمین مخارج بی‌حساب و کتاب دولت است. لذا از همان سال شاهد وفور طرح‌ها و لوایح مالیاتی همچون قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده، طرح و لایحه مالیات بر عایدی سرمایه که سرانجام با نام «طرح مالیات بر سفته‌بازی و سوداگری» در مجلس تصویب و احتمالاً قبل از سال جاری پس از رفع ایرادات شورای نگهبان برای اجرا ابلاغ خواهد شد. علاوه بر آن شاهد اصلاحات متعدد قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان و اصلاحات بعدی آن و ... بوده‌ایم.

همه این طرح‌ها و لوایح صرفاً برای تأمین بودجه یا کسری بودجه ارائه و تصویب شده است چراکه علیرغم تعدد طرح‌ها و لوایح سفره معیشت مردم مرتباً کوچک و کوچک‌شده و فراریان مالیاتی فربه‌تر شده‌اند. به طوری که در دورانی که معیشت مردم بسیار ناچیز شده محافل اقتصادی جهانی خبر از ۲۵۰ هزار نفر میلیونر دلاری در ایران می‌دهند که بالاترین رتبه منطقه و چهاردهمین رتبه جهانی است یعنی الحمدلله هرچقدر در شاخصه‌های موفقیت اقتصادی نظیر تولید ناخالص داخلی، نرخ تورم، شاخص فلاکت و شاخص نقدینگی ضعیف عمل کرده‌ایم، در شاخص تعداد ثروتمندان بسیار موفق بوده‌ایم. با این وصف لایحه اصلاحی اخیر که عملاً پشت‌بند « طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی » می‌باشد با رویکرد اخذ مالیات بیشتر به مجلس ارائه شده زیرا در مجموع همه سهامداران شرکت‌ها اعم از بورسی یا غیربورسی نسبت به قانون فعلی متحمل پرداخت مالیات بیشتری خواهند شد. از طرف دیگر کرارا در بوق و کرنا اعلام می‌کنند که در کشورهای پیشرفته نرخ مالیات بسی بیشتر از ایران است اما سهواً یا عمداً فراموش می‌کنند در آن کشورها دولت‌ها از طریق مالیات ستانی تعادل اقتصادی و رفاه اجتماعی و سلامت عمومی را در حد قابل قبولی مستقر کرده‌اند.

در حالی که هیچ‌یک از ارقام بودجه‌ای کشور در ۴۳ سال گذشته محقق نشده است در چند سال گذشته مالیات وصولی همیشه بیش از مالیات مصوب بودجه‌ای بوده به طوری که درآمدهای مالیاتی که در سال ۱۳۹۰ رقمی حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان بوده به ۸۹۴ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ رسیده که افزایش حدود ۲۱ برابری را در شرایط رکود و نابسامانی اقتصادی نشان می‌دهد و برای نخستین بار چند سال درآمدهای مالیاتی از درآمدهای نفت پیشی گرفته است. درآمدهای مالیاتی سال ۱۴۰۳ معادل ۱۱۲۲ میلیارد تومان پیش‌بینی که مجدداً از درآمد نفتی بیشتر است. برخلاف تصور اقتصاد خوانده‌های وطنی و مدعیان سازمان مالیاتی و دولت « با توجه به این که در سایر کشورها حق بیمه، عوارض شهرداری و...» هم جزء مالیات تلقی می‌شوند، نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی در ایران کمتر از حدود ۱۶ درصد نیست که با توجه به خدمات نازل دولت به جامعه رقم بالایی است.

جالب است بدانیم یکی از بزرگ‌ترین انقلابات جهان یعنی «انقلاب امریکا» برای رهایی از استعمار انگلستان در آغاز از پرداختن مالیات توسط مستعمرات آمریکائی بود. دولت انگلستان برای تأمین مخارج نظامی‌گری خود و سلطه بر مستعمرات مقررات مالیاتی گوناگونی بر آمریکائیان وضع نموده بود. ساکنین مستعمرات آمریکائی معتقد بودند دولت استعماری انگلستان نمایندگی آنها را بر عهده ندارند تا بتوانند مقررات مالیاتی وضع کنند. نخست سه مستعمره متحد شدند و «کنگره قانون تمبر» را تشکیل دادند. متعاقب آن سایر مستعمرات به حمایت از ماساچوست برخاستند و دوازده مستعمره از سیزده مستعمره، نمایندگان خود را در اواخر سال ۱۷۷۴ به نخستین کنگره قاره‌ای فرستادند تا برای مقاومت در برابر بریتانیا هماهنگ شوند. پیامد این هماهنگی استقلال امریکا شد.

نمایه درآمدهای مالیاتی سنوات ۱۳۸۱-۱۳۵۰ « ارقام میلیارد تومان »

۱۳۵۷	۱۳۵۶	۱۳۵۵	۱۳۵۴	۱۳۵۳	۱۳۵۲	۱۳۵۱	۱۳۵۰
۴۶.۶	۴۴.۴	۳۴.۳	۲۷.۱	۱۵.۸	۱۳.۱	۹.۹	۸.۱
۱۳۶۵	۱۳۶۴	۱۳۶۳	۱۳۶۲	۱۳۶۱	۱۳۶۰	۱۳۵۹	۱۳۵۸
۱۰۲.۵	۱۰۳.۴	۸۹.۹	۷۹.۸	۶۱.۴	۵۵.۴	۳۴	۳۶.۸
۱۳۷۳	۱۳۷۲	۱۳۷۱	۱۳۷۰	۱۳۶۹	۱۳۶۸	۱۳۶۷	۱۳۶۶
۵۴۹.۱	۴۰۶.۱	۳۷۷.۶	۲۷۶.۵	۱۶۹.۵	۱۱۸.۸	۹۸.۷	۱۰۳
۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵	۱۳۷۴
۵۰۵۸.۶	۳۸۷۹.۶	۳۲۸۴.۲	۲۵۸۳.۱	۱۸۶۸.۷	۱۷۳۴.۵	۱۲۵۶	۷۳۱.۳

نمایه مقایسه ای درآمدهای مالیاتی کشور ۱۴۰۲-۱۳۸۲ «ارقام میلیارد تومان»

۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲
۳۰.۰۰۰	۲۳.۹۷۴	۱۹.۱۸۱	۱۵.۱۶۲	۱۳.۴۵۷	۸.۴۴۲	۶.۵۰۹
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹
۱۰۰.۰۰۰	۸۸.۳۸۶	۷۰.۲۵۴	۵۶.۰۷۷	۴۵.۴۰۰	۴۰.۴۴۲	۲۸.۴۵۲
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶
۷۴۸.۹۶۰	۴۷۳.۳۱۰	۳۰۵.۰۰۰	۱۹۲.۹۴۴	۱۴۳.۰۰۰	۱۰۹.۰۰۰	۱۰۱.۰۰۰

نسبت درآمدهای مالیاتی سنوات ۲۰۲۲-۲۰۰۰ کشورهای منتخب

ردیف	سال	ایران تومان	آلمان یورو	استرالیا دلار	انگلستان پوند	فرانسه یورو	اسپانیا یورو	امریکا دلار
۱	۲۰۰۰	۳	۲۰۷	۲۱۳	۳۱۵	۲۲۰	۲۱۴	۳۷۰۰
۲	۲۰۲۲	۷۴۸	۸۹۷	۵۸۰	۷۸۵	۳۵۷	۳۴۸	۴۴۰۰
۳	۳:۲	۲۴۹.۳	۴.۳	۲.۷	۲.۴	۱.۶	۱.۶	۱.۱

مبانی حقوق در ایران

- **قانون اساسی**
- **قانون عادی (به معنی اخص)**
- **تصویب‌نامه‌ها و آئین‌نامه‌ها**

اصل ۵۱ قانون اساسی

هیچ نوع مالیات وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون. موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی به موجب قانون مشخص می‌شود.

اصل ۱۷۰ قانون اساسی

قضات دادگاه‌ها مکلف هستند از اجرای تصویب‌نامه و آئین‌نامه‌های دولتی که مخالف با قوانین و مقررات اسلامی یا خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است خودداری کنند و هر کس می‌تواند ابطال این‌گونه مقررات را از دیوان عدالت اداری تقاضا کند.

**بخشنامه نمی‌تواند و نباید حق یا تکلیف جدی غیر از آنچه در قانون یا آئین‌نامه آمده است ایجاد نماید.
بخشنامه‌ها هیچ‌گاه ایجاد قاعده حقوقی نمی‌کنند و منبع حقوقی نیز نیستند.**

سلسله مراتب اجرای قوانین مالیاتی

مصوبات سران سه قوه

قانون برنامه
پنج‌ساله ششم
۱۳۹۶-۱۴۰۱

قانون مالیات‌های مستقیم و
قانون مالیات بر ارزش افزوده

قانون بودجه سالانه

مصوبات هیات
وزیران

بودجه کل کشور برنامه مالی دولت است که برای یک سال مالی تهیه و حاوی پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و برآورد هزینه‌ها برای انجام عملیاتی که منجر به نیل سیاست‌ها و به اهداف قانونی می‌شود. از بعد از جنگ تاکنون ۶ برنامه ۵ ساله به شرح زیر اجرا شده است.

برنامه اول	برنامه دوم	برنامه سوم	برنامه چهارم	برنامه پنجم	برنامه ششم
۱۳۶۸-۱۳۷۲	۱۳۷۴-۱۳۷۸	۱۳۷۹-۱۳۸۳	۱۳۸۴-۱۳۸۸	۱۳۹۰-۱۳۹۴	۱۳۹۶-۱۴۰۲

خلاصه عملکرد مالیاتی سال ۱۴۰۱

بر اساس اظهارات رئیس سازمان مالیاتی مجموع درآمدهای مالیاتی سال ۱۴۰۱ معادل ۴۷۰ هزار میلیارد تومان « همت » بوده (سال قبل ۳۰۵ همت) شامل ۲۹۳ همت مالیات‌های مستقیم و ۱۷۷ همت مالیات‌های غیرمستقیم و ارزش افزوده بوده است. مالیات وصول شده از اشخاص حقوقی معادل ۱۹۰ همت که « پیش‌بینی بودجه‌ای ۱۳۴ همت » بوده است. طی دو سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ حدود شش میلیون مؤدی جدید شناسایی و برای ۱۰ میلیون مؤدی کارپوشه مالیاتی ایجاد شده است. بودجه برآوردی مالیات سال ۱۴۰۲ معادل ۷۴۸ همت می‌باشد.

چرا در ایران فشار مالیاتی مضاعف بر مالیات پردازان است

در حالی که قانون مالیات‌ها تنها قانونی است که همه شهروندان را به‌عنوان مؤدی تلقی و فاقد «ژن خوب» و از ما بهتران است بنا به اظهار وزیر امور اقتصادی و دارائی هنوز بخش قابل‌توجهی از اقتصاد کشور از مالیات معاف هستند!!؟

یک بررسی خاص نشان داده اگرچه تولید ناخالص داخلی کشور از سال ۱۳۷۹ تا ۲۰۲۲ صرفاً ۳.۲ برابر شده و معاف‌ها کماکان از معافیت برخوردار بوده‌اند، اما مالیات وصولی در همین فاصله ۲۴۹.۳ برابر شده است!؟

در عموم کشورهای جهان معافیت مالیاتی را جمعی - خرجی عمل می‌کنند. یعنی همه مشمول مالیات و مالیات پرداخت می‌کنند بعد اشخاصی که بنا به دلیل باید مشمول کمک و یاری دولتی قرار گیرند مالیات آن‌ها مسترد می‌شود.

مقایسه تعداد مودیان مالیاتی در کشورهای منتخب

کشور	امریکا	فرانسه	انگلستان	آلمان	ژاپن	کانادا	استرالیا	ایران
جمعیت «میلیون نفر»	۳۳۱	۶۵	۶۷	۸۳	۱۲۶	۳۶	۲۵.۶	۸۳
تعداد اظهارنامه مالیاتی «مودیان مالیاتی» - میلیون عدد	۱۴۳	۳۷	۳۱.۴	۲۱.۶	۲۵.۱	۱۶	۱۳.۵	۵.۲

در امریکا ۱۶۰ میلیون مؤدی مالیاتی در سال ۲۰۲۲ با درآمدی بالغ بر ۲۴.۵۰۰ میلیارد دلار حدود ۴.۴۰۰ میلیارد دلار مالیات پرداخت کرده‌اند.

بخش دوم

احکام مالیاتی لایحه بودجه
سال ۱۴۰۳

نکات مهم لایحه بودجه سال ۱۴۰۳

۱- مشترکان برق کشور بابت عوارض حمایت از صنعت برق معادل ۱۰ درصد پردازند که سقف آن ۸ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان تعیین شده است. مشترکان مسکونی برق نیز باید ۳۰۰۰ ریال، مشترکان مسکونی گاز ۴۰۰۰ ریال و مشترکان تجاری گاز و برق نیز ۳۰۰۰۰ ریال عوارض پرداخت خواهند کرد. مشترکان پرمصرف نیز به ازای هر مترمکعب اضافه بر الگوی مصرف باید ۱۵ تا ۳۵ درصد قیمت بیشتری برای آب دریافتی پردازند.

۲- بر اساس بند «ب» تبصره «۴» مقرر گردیده ۱۳۴ هزار میلیارد تومان برای تقویت بنیه دفاعی نیروهای مسلح اختصاص داده شود و در صورت عدم تخصیص این مبلغ، شرکت ملی نفت موظف است به میزان مابه‌التفاوت ماهانه معادل آن نفت خام یا میعانات گازی به اشخاص حقوقی معرفی شده از سوی ستاد کل نیروهای مسلح اقدام کند.

۳- نرخ مالیات بر ارزش افزوده از ۹ درصد به ۱۰ درصد افزایش یافته است.

۴- عبارت ۱۰ درصد تبصره «۷» ماده «۱۰۵» قانون مالیات‌های مستقیم از ۱۰ درصد به ۴۰ درصد افزایش می‌یابد.

۵- به منظور حمایت از پلتفرم‌های داخلی مانند سروش، رویکا و مانند آنها در آمد اینفلوئنسرهای فعال در این شبکه‌های از مالیات معاف شد.

- ۶- کلیه مراکز درمانی و خصوصی، حتی مراکز خیریه و مراکز درمانی وابسته به نهادهای نظامی نیز موظف شدند مبلغ ۱۰ درصد از حق الزحمه یا حق العمل گروه پزشکی را به عنوان مالیات کسر نمایند.
- ۷- کلیه بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مکلف شدند معادل یک درصد از بودجه هزینه‌ای خود را در راستای ترویج فرهنگ اسلامی، ایثار و شهادت به تولیداتی قرآنی، تولید برنامه، فیلم و ترویج محتوای فاخر در شبکه‌های اجتماعی تخصیص دهند..
- ۸- به استناد تبصره ۱۶ مقرر گردیده افزایش ۱۸ درصدی را برای حقوق کارکنان دولت و افزایش ۲۰ درصدی را برای دریافتی بازنشستگان لشکری و کشوری در نظر گرفته شود. همچنین سقف خالص پرداختی در تمام کشور برای کارکنان تمامی دستگاه‌ها و بازنشستگان و وظیفه‌بگیران ۶۵ میلیون تومان خواهد بود و پرداخت مزاد بر این سقف ممنوع و سقف پاداش پایان خدمت کارمندان و کارکنان دولت مبلغ ۵۲۰ میلیون تومان پیش‌بینی شده است.
- ۹- مالیات بر درآمد حقوق‌بگیران نسبت به سال گذشته تغییری نکرده است. یعنی حقوق‌بگیرانی که سالانه تا ۱۲۰ میلیون تومان دریافتی دارند، از پرداخت مالیات معاف و نسبت به مزاد ۱۲۰ میلیون تومان درآمد تا سقف ۱۶۸ میلیون تومان ۱۰ درصد مالیات، نسبت به مزاد ۱۶۸ میلیون تومان تا سقف ۲۷۶ میلیون تومان ۱۵ درصد مالیات، نسبت به مزاد ۲۷۶ میلیون تومان تا سقف ۴۰۸ میلیون تومان ۲۰ درصد مالیات، و نسبت به مزاد ۴۰۸ میلیون تومان به بالا ۳۰ درصد مالیات پرداخت می‌کنند.

- ۱۰- انواع خودروی سواری و وانت دوکابین (اتاق) دارای شماره انتظامی شخصی در اختیار مالکان، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که قیمت روز آنها بالاتر از ۳ میلیارد تومان است، نسبت به مازاد بر این مبلغ، مشمول مالیات سالانه خودرو به نرخ یک درصد می‌شوند. همچنین مبنای محاسبه مالیات خودرو موضوع این بند، قیمت روز خودرو تعیین شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور است.
- ۱۱- صاحبان زمین‌های مسکونی، اداری و تجاری که ارزش آنها بیشتر از ۲۵ میلیارد تومان باشد، نسبت به مازاد بر این مبلغ مالیات دو در هزار پرداخت کنند. پرداخت این مالیات بر عهده شخصی است که در ابتدای سال مالک املاک فوق بوده است.
- ۱۲- در راستای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، اشخاص حقیقی به ازای فرزند سوم و بیشتر در سال ۱۴۰۳ مشمول ۱۵ درصد افزایش در تخفیف مالیاتی می‌شوند. در خصوص والدین دهه شصتی این تخفیف مالیاتی ۳۰ درصد تعیین شده است.

۱۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است با استفاده از ابزارهای هوشمند از کلیه وسایل نقلیه که در بزرگراه‌های شریانی تردد می‌کنند، بر مبنای پیمایش به ازای هر کیلومتر و بر اساس نوع خودرو و عوارض دریافت کند. این مبلغ به حساب سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نزد خزانه‌داری کل کشور واریز تا در قالب بودجه سالانه، صرف توسعه، بهسازی، ایمن‌سازی و هوشمندسازی جاده‌های کشور شود. وسایل حمل‌ونقل عمومی دارای صورت وضعیت و بارنامه با پلاک عمومی معاف هستند.

۱۴- نرخ تسعیر ارز دولتی در بودجه ۳۱ هزار تومان تعیین شد.

۱۵- توقیف و برداشت از حساب به صورت سیستمی - به منظور جلوگیری از فرار مالیاتی و حتی وصول به موقع مالیات، بانک مرکزی مکلف به ایجاد دسترسی به سامانه‌های موجود از جمله «سیاق و سرآمد» برای سازمان امور مالیاتی کشور است. حسب درخواست سازمان امور مالیاتی کشور، بانک مرکزی باید نسبت به توقیف و برداشت از حساب بدهکاران مالیاتی به صورت سیستمی و بر خط اقدام نموده و وجوه مربوطه را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز نماید.

۱۶- دفعات واریز به حساب‌های بانکی سقف‌دار می‌شود - در صورتی که جمع مبلغ و دفعات واریز به حساب‌های غیرتجاری هر شخص حقیقی در هر ماه از جمع مبلغ و دفعات واریزی که تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۳ توسط شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود بیشتر باشد، اثبات درآمدی نبودن تراکنش‌ها و ارائه اسناد و مدارک بر عهده صاحب حساب می‌باشد. منظور از حساب غیرتجاری حسابی است که نزد سازمان مالیاتی به عنوان حساب مرتبط با فعالیت مؤدی ثبت نشده باشد.

۱۷- میزان معافیت مالیات سالانه مستغلات اشخاص فاقد درآمد موضوع ماده (۵۷) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و مالیات بر درآمد مشاغل موضوع ماده (۱۰۱) قانون مذکور سالانه به مبلغ ۴۵۰ میلیون ریال تعیین شده است.

۱۸- هر گونه نقل و انتقال دارایی به/از شرکت‌های سهامی عام طرح (پروژه)، صندوق‌های سرمایه‌گذاری غیر مستقیم و زمین و ساختمان، املاک و مستغلات مشمول مالیات نقل و انتقال با نرخ صفر است.

بخش سوم

لایحه اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم

مورخ ۱۷-۰۸-۱۴۰۲

مقدمه لایحه -

با عنایت به گستردگی فعالیت‌های اقتصادی بخش غیررسمی و سوداگری‌های اختلال‌را و چالش‌های نظام مالیاتی کشور از جمله ناکارآمدی از حیث باز توزیع در آمد و محدود بودن پایه مالیاتی تحول در نظام مالیاتی کشور بیش‌ازپیش ضروری به نظر می‌رسد. در همین راستا لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ با اصلاحات بعدی که مبتنی بر پیاده‌سازی وضع مالیات بر مجموع در آمد اشخاص حقیقی، ساماندهی معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی، حرکت از سمت نظام مالیاتی ممیز محور به سمت نظام مالیاتی هوشمند داده محور کاهش بار مالیات بر تولید و ایجاد ارتباط مؤثر و سازنده میان نظام مالیاتی کشور و نظام حمایتی دولت تنظیم شده است برای انجام تشریفات قانونی تقدیم می‌شود.

لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم

ماده واحده قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳ با اصلاحات بعدی به شرح بندهای زیر اصلاح می‌شود.

۱- عناوین فصول باب سوم قانون، به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

فصل اول باب سوم: درآمد املاک

فصل دوم باب سوم: درآمد کشاورزی

فصل سوم باب سوم: درآمد حقوق

فصل چهارم باب سوم: درآمد مشاغل

فصل پنجم باب سوم: مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی فصل ششم باب سوم درآمد اتفاقی

فصل هفتم باب سوم: مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

۲- در ماده (۲):

الف - در بند (۲) پس از عبارت "دستگاه‌هایی که" واژه "تمام" و در انتهای بند مذکور عبارت "مرجع تعیین دستگاه‌های مشمول این بند سازمان برنامه و بودجه کشور می‌باشد" اضافه می‌شود.

ب - در تبصره (۲)، عبارت "و واگذاری حقوق املاک و سایر فعالیت‌های اقتصادی" جایگزین عبارت "و سایر فعالیت‌های تولیدی" و عبارت "جزء (۳) بند (الف)" پس از عبارت "به نرخ مذکور در" و عبارت "ساخت و واگذاری مسکن به محرومین توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در روستاها مشروط به اینکه منابع حاصله به حساب (۱۰۰) حضرت امام خمینی (ره) واریز گردد مشمول حکم این تبصره نمی‌شود" به انتهای آن اضافه می‌گردد.

۳- در صدر ماده (۳۸) عبارت "مشمول مقررات فصل" جایگزین عبارت مشمول "مشمول مالیات بر" می‌شود.

۴- مبالغ مذکور در مواد (۴۴) (۴۶) و (۴۷) سی برابر می‌شود و یک تبصره به شرح زیر به ماده (۴۷) الحاق می‌شود:

تبصره مبالغ مذکور در مواد (۴۴)، (۴۶) و (۴۷) متناسب با درصد رشد معافیت پایه سالانه افزایش می‌یابد.

۵- در ماده (۵۲) عبارت "بر درآمد املاک" حذف می‌شود.

۶- تبصره‌های ماده (۵۳) به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

الف - در تبصره (۱) عبارت "مشمول مالیات نمی‌شود" جایگزین عبارت "از شمول مالیات موضوع این بخش خارج خواهد بود" می‌شود.

ب - در تبصره (۳)، عبارت "تعیین در آمد مشمول مالیات" جایگزین عبارت "مالیات بر در آمد" می‌شود.

پ- در تبصره (۴) عبارت "و مشمول مالیات این فصل" حذف می‌شود.

ت- در تبصره (۹) عبارت "ده درصد (۱۰٪) از مال‌الاجاره‌هایی که پرداخت می‌کنند را به عنوان مالیات علی‌الحساب" کسر جایگزین عبارت "مالیات موضوع این فصل را از مال‌الاجاره‌هایی که پرداخت می‌کنند کسر" می‌شود.

ث- در تبصره (۱۰)، واژه "املاکی" جایگزین عبارت "واحدهای مسکونی متعلق به شرکت‌های سازنده مسکن" می‌شود.

ج - تبصره (۱۱) حذف می‌شود. - معافیت در آمد اجاره واحدهای مسکونی تا ۱۵۰ مترمربع و شرکت‌های سازنده املاک بیش از

سه واحد مسکونی لغو شده است -

۷- ماده (۵۷) و تبصره‌های آن حذف می‌شود

۸- در متن ماده (۷۴) عبارت "و فصل اول باب دوم" پس از عبارت «مقررات این فصل» اضافه می‌شود.

۹- در ماده (۷۷) تبصره (۴) و عبارت "در مورد نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات و چگونگی تسویه علی‌الحساب مالیاتی" در تبصره (۵) حذف می‌شود.

۱۰- در ماده (۸۱) عبارت "مشمول مالیات سالانه اشخاص حقیقی حاصل از" جایگزین عبارت "حاصل از کلیه" می‌شود و عبارت "تا سقف چهار برابر معافیت پایه جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون به نرخ صفر و مازاد آن طبق مقررات فصل هفتم این باب مشمول مالیات" جایگزین عبارت "از پرداخت مالیات معاف" می‌گردد و فراز دوم ماده مذکور حذف می‌شود.

«درآمد حاصل از فعالیت کشاورزی بیش از ۱۶۰ میلیون تومان مشمول مالیات شده است»

۱۱- در ماده (۸۲) و تبصره آن عبارت "بر درآمد حقوق" حذف می‌شود.

۱۲- در ماده (۸۳)، عبارت «کلیه دریافتی‌ها و همه مزایای مربوط به شغل و شاغل اعم از مستمر و یا غیرمستمر از قبیل حقوق و مزایا مقرری یا مزد حق شغل حق شاغل فوق‌العاده‌ها اضافه‌کار، رفاهی، انگیزشی، بهره‌وری، حق الزحمه، حق مشاوره، حق حضور در جلسات پاداش، حق التدریس، حق تحقیق، حق پژوهش کارانه حق التألیف، حق نظارت و سایر پرداختی‌ها با هر عنوان اعم از مستمر و غیرمستمر که به صورت نقدی و غیر نقدی تحصیل می‌نمایند» جایگزین عبارت "حقوق مقرری یا مزد یا حقوق اصلی و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیرمستمر می‌گردد" و عبارات "با اثاثیه معادل ۲۵ درصد و بدون اثاثیه" و "اختصاصی با راننده معادل ۱۰ درصد و بدون راننده" در بندهای (الف) و (ب) حذف می‌شود.

حقوق و مزایای مشمول مالیات سالانه آقای امیر ۲ میلیارد ریال در سال بوده است. نامبرده متأهل و همسر ایشان خانه‌دار و دارای دو فرزند ۱۸ و ۱۹ ساله هستند که در دانشگاه آزاد به تحصیل اشتغال دارند. هزینه شهریه سالانه آن‌ها هریک ۷۵ میلیون ریال بوده است. در سال یادشده هزینه درمان و بیمارستان این خانواده که توسط هیچ موسسه درمانی و بیمه‌ای تقبل نشده وفق صورت حساب الکترونیکی ۲۵ میلیون تومان و هزینه اجاره واحد مسکونی نیز که در سامانه مسکن ثبت شده معادل ۸۰ میلیون تومان بوده است. مطلوب است محاسبه مالیات مکسوره توسط کارفرما و براساس سامانه مودیان

$$۱.۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ = (۲ \times ۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰) - ۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \text{ در آمد حقوق مشمول مالیات}$$

مالیات مکسوره توسط کارفرما

$$۱.۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \quad \text{ماده ۱۳۱} \quad (۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times \%۱۰) + (۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times \%۱۵) = ۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰$$

مجموع معافیت های آقای امیر و خانواده ایشان « بند الف ماده ۱۲۹ جدید » معادل ۶۸۰ میلیون ریال به شرح زیر است:

$$400.000.000 + (400.000.000 \times \%30) + (400.000.000 \times \%20 \times 2) = 680.000.000$$

جمع هزینه های قابل کسر از درآمد مشمول مالیات سالانه آقای امیر برابر ۱ میلیارد ریال به شرح زیر بوده است:

$$1.000.000.000 = (\text{هزینه شهریه دانشگاه } 75.000.000 \times 2) + (\text{هزینه درمان } 250.000.000) + (1.5 \times \text{هزینه اجاره مسکن } 400.000.000)$$

$$320.000.000 = (680.000.000 + 1.000.000.000) - 2.000.000.000 \text{ درآمد حقوق مشمول مالیات واقعی}$$

$$3.200.000 = 320.000.000 \text{ مالیات واقعی سالانه} \times \text{ماده } 131 \times \%10$$

$$136.800.000 = (140.000.000 - 3.200.000) \text{ مبلغی که باید به آقای امیر بعد از ارسال اظهارنامه مسترد شود.}$$

تذکر سخبران - بر اساس ماده ۹۲ ق.م.م. ۵۰ درصد مالیات حقوق کارکنان شاغل در مناطق کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان مدیریت و

برنامه ریزی کشور بخشوده می شود.

۱۳- ماده (۸۴) حذف می‌شود.

۱۴- ماده (۸۵) حذف می‌شود.

۱۵- متن زیر جایگزین متن ماده (۸۶) و تبصره‌های آن می‌شود:

"ماده ۸۶- پرداخت‌کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلف‌اند با احتساب پرداخت‌های قبلی و سالانه پس از کسر معادل (۲) معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون - ۸۰ میلیون تومان در سال - از درآمد مشمول مالیات حقوق هر شخص مالیات علی‌الحساب هر ماه حقوق‌بگیر را به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون کسر و تا پایان ماه بعد ضمن تسلیم فهرستی متضمن میزان حقوق و مزایای پرداختی و اطلاعات هویتی دریافت‌کنندگان حقوق مطابق نمونه اعلامی سازمان امور مالیاتی کشور به آن سازمان پرداخت کنند.

تبصره ۱- در مورد تخصیص یا پرداخت‌هایی که از طرف غیر از تخصیص‌دهنده یا پرداخت‌کننده اصلی حقوق به اشخاص حقیقی به عمل آید پرداخت‌کنندگان مکلف‌اند هنگام هر پرداخت مالیات متعلق را با رعایت معافیت‌های قانونی مربوط به حقوق به جز معافیت پایه موضوع ماده (۱۲۹) این قانون با احتساب پرداخت‌های قبلی طی آن سال به‌عنوان مالیات علی‌الحساب حقوق‌بگیر به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون محاسبه نمایند و حداکثر تا پایان ماه بعد با فهرستی حاوی اطلاعات هویتی دریافت‌کنندگان و میزان آن به سازمان امور مالیاتی کشور پرداخت کنند.

تبصره ۲- ارائه فهرست و اطلاعات موضوع این ماده در خصوص اشخاص شاغل در مشاغل امنیتی در نیروهای مسلح و دستگاه‌های انتظامی اطلاعاتی و امنیتی با رعایت ملاحظات امنیتی مطابق دستورالعملی است که توسط وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و حداکثر ظرف دو ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.»

۱۶- ماده (۸۷) حذف می‌شود.

۱۷- در ماده (۸۸) عبارت "مالیات متعلق را طبق مقررات این فصل به اداره امور مالیاتی محل سکونت خود پرداخت نمایند" جایگزین عبارت "مالیات متعلق را طبق مقررات این فصل به اداره امور مالیاتی محل سکونت خود پرداخت و تا آخر تیرماه سال بعد اظهارنامه مالیاتی مربوط به حقوق دریافتی خود را به اداره امور مالیاتی مزبور تسلیم نمایند" می‌شود.

۱۸- ماده (۹۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

"ماده ۹۰ در مواردی که پرداخت‌کنندگان حقوق مالیات علی‌الحساب موضوع ماده (۸۶) قانون را در موعد مقرر پرداخت نکنند یا کمتر از میزان واقعی پرداخت نمایند اداره امور مالیاتی مکلف است مالیات علی‌الحساب مذکور را به انضمام جرائم موضوع این قانون محاسبه و از پرداخت‌کنندگان حقوق که در حکم مؤدی محسوب می‌شوند مطالبه نماید. مبالغ مالیات علی‌الحساب موضوع ماده (۸۶) این قانون به‌صرف این‌که از حقوق‌بگیر کسر شده باشد به‌عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور می‌گردد. **در صورت عدم کسر مالیات توسط کارفرما چنانچه حقوق‌بگیر شخصاً نسبت به پرداخت مالیات حقوق اقدام نموده باشد کارفرما صرفاً مشمول جرائم عدم انجام تکالیف در موعد مقرر خواهد بود.**"

۱۹- در ماده (۹۱)

الف- بندهای (۶) (۱۰) و (۱۳) حذف می‌شوند. «هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مربوط به شغل-عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعاً معادل یک دوازدهم میزان معافیت مالیاتی و مزایای غیر نقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم معافیت موضوع ماده ۸۴ حذف شده‌اند.»

ب- در بند (۸) عبارت "و خانه‌های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار می‌گیرد" حذف می‌شود.

پ- در بند (۱۴)، عبارت "کارکنان سازمان انرژی اتمی ایران" پس از عبارت «نظامی و انتظامی» اضافه می‌شود.

۲۰- در ماده (۹۳) عبارت مشاغل پس از عبارت مالیات بر درآمد حذف می‌شود.

۲۱- در ماده (۹۵) عبارت "و یا دفاتر الکترونیکی مورد تأیید سازمان" جایگزین عبارت "در خصوص تجار" و عبارت "از طریق اصلاح و تکمیل اظهارنامه مالیاتی پیش فرض" پس از عبارت "بر اساس آن‌ها" اضافه می‌شود.

۲۲- ماده (۹۷) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

"ماده ۹۷ - در مشارکت‌های مدنی که حداقل یکی از شرکا شخص حقیقی باشد از نظر مالیاتی به‌عنوان یک مؤدی محسوب و در آمد مشمول مالیات آن‌ها طبق مقررات این فصل تعیین و به نسبت سهم هر یک از شرکا مشمول مالیات علی‌الحساب به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون خواهد بود.

تبصره ۱- ملاک تعیین در آمد مشمول مالیات هر یک از شرکا میزان سهم هر یک در پایان سال می‌باشد.
تبصره ۲- در صورت خروج شریک حقیقی در طی سال مبالغ دریافتی وی مازاد بر آورده به‌غیر از دریافتی بابت املاک و حق واگذاری محل شغل که برابر مقررات مربوط مشمول مالیات است مشمول مالیات طبق فصل هفتم این باب خواهد بود.»

۲۳ - متن زیر به عنوان ماده (۹۸) الحاق می‌شود:

"ماده ۹۸ - نماینده مشارکت مکلف است اظهارنامه مالیاتی مشارکت را هر سال حداکثر تا پایان خرداد سال بعد از طریق **کارپوشه تجاری تسلیم و مالیات علی الحساب ماده (۹۷) قانون را پرداخت نماید** این امر موجب رفع تکلیف تسلیم اظهارنامه

موضوع ماده (۱۳۰) هر یک از شرکا به نسبت سهم سود حاصل از مشارکت نخواهد بود.

تبصره ۱- نحوه تنظیم و تسلیم اظهارنامه و تکالیف سازمان امور مالیاتی کشور و مؤدی در این خصوص تابع احکام ماده (۱۳۰) این قانون می‌باشد.

تبصره ۲ - مالیات پرداختی هر یک از شرکا در قرارداد مشارکت، حسب مورد علی الحساب مالیات شرکت‌ها و یا مالیات بر درآمد محسوب خواهد شد. عدم پرداخت مالیات سهم هر یک از شرکا مانع از اعطای مفاصا حساب مالیاتی به سایر شرکا نخواهد بود.

تبصره ۳ - مابه‌التفاوت سهم سود مشارکت قطعی شده تا مبلغ ابرازی در اظهارنامه موضوع مواد (۱۱۰) و (۱۳۰) هر یک از شرکا در سال قطعیت به عنوان درآمد سهم مشارکت در حساب شرکا منعکس خواهد شد."

۲۴- ماده (۱۰۰) و تبصره آن حذف می‌شود.

۲۵- ماده (۱۰۱) و تبصره‌های آن حذف می‌شود.

۲۶- ماده (۱۰۲) و تبصره آن حذف می‌شود.

ماده ۱۰۵ -

الف- جمع در آمد شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود پس از کسر زبانه‌ای حاصل از منابع غیر معاف به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه می‌باشد به شرح زیر مشمول مالیات می‌باشد"

۱- جمع در آمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی ایرانی مشمول مالیات به **نرخ ۱۵ درصد به عنوان مالیات شرکت می‌شود.**

۲- اشخاص حقوقی خارجی به استثنای مشمولان تبصره (۵) ماده (۱۰۹) و ماده (۱۱۳) این قانون از مأخذ کل در آمد مشمول مالیاتی که از بهره‌برداری سرمایه در ایران یا از فعالیت‌هایی که مستقیماً یا به وسیله نمایندگی از قبیل، شعبه، نماینده کارگزار و امثال آن در ایران انجام می‌دهند یا از واگذاری امتیازات و سایر حقوق خود انتقال دانش فنی دادن تعلیمات کمک‌های فنی یا واگذاری فیلم‌های سینمایی از ایران تحصیل می‌کنند، مشمول مالیات به **نرخ ۲۵ درصد به عنوان مالیات شرکت می‌شوند.**

۳- در مورد اشخاص حقوقی ایرانی غیرانتفاعی که به منظور تقسیم سود تأسیس نشده‌اند در صورتی که دارای فعالیت انتفاعی باشند یا طبق مقررات این قانون مشمول مالیات شوند از مأخذ کل در آمد مشمول مالیات، آن‌ها مالیات به نرخ (۱۰) واحد درصد بیشتر از نرخ مالیات موضوع جزء (۱) این بند به عنوان مالیات شرکت‌ها وصول می‌شود. -۲۵ درصد-

تبصره - در خصوص اشخاص حقوقی کلیه معافیت‌ها تخفیف‌های مقرر و نرخ‌های صفر مالیاتی صرفاً در خصوص موارد بندهای (الف) و (ب) این ماده قابل اعمال است.

ب- سود تقسیم‌شده اشخاص حقوقی ایرانی مربوط به همان سال مالی و سنوات مالی قبل به شرح زیر مشمول مالیات می‌باشد

۱- نسبت به سود سهام تقسیم‌شده بی‌نام کلاً به نرخ موضوع ماده (۱۳۱)

۲- نسبت به سهم هر یک از اشخاص حقیقی مطابق فصل هفتم باب سوم این قانون - نرخ ماده ۱۳۱-

۳- نسبت به سهم اشخاص و مؤسسه‌های موضوع ماده (۲) این قانون و نهادهای عمومی غیردولتی کلاً به نرخ ۲۰ درصد

۴- نسبت به سهم اشخاص حقیقی خارجی غیر مقیم و حقوقی خارجی کلاً به نرخ ۱۵ درصد

تبصره ۱- اشخاص حقوقی مکلفند در زمان پرداخت سود تقسیم شده و یا هم زمان با تسلیم اظهارنامه بعد از برگزاری مجمع هر کدام که زودتر باشد، مالیات متعلقه را محاسبه و به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند.

مالیات موضوع جزء (۲) بند (ب) این ماده - مالیات سهامداران حقیقی ایرانی - که علی الحساب خواهد بود پس از کسر دو معافیت موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون - یعنی ۸۰۰ میلیون ریال - بر اساس نرخهای مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون محاسبه می شود.

تبصره ۲- پرداختهای به حساب شرکا یا سهامداران حقیقی که بابت بدهی شرکت به اشخاص مذکور نباشد به عنوان سود تقسیم شده محسوب و مشمول مالیات موضوع بند (ب) این ماده می شود.

تبصره ۳- اشخاص حقوقی نسبت به ۹۵ درصد سود سهام یا سهام الشرکه دریافتی از شرکتهای سرمایه پذیر مشمول مالیات موضوع جزء (۱) بند (الف) این ماده نخواهند بود.

تبصره ۴- در مواردی که به موجب قوانین و جوهی تحت عناوین دیگری غیر از مالیات بر درآمد از مأخذ درآمد مشمول مالیات اشخاص قابل وصول باشد مالیات اشخاص پس از کسر وجوه مزبور به نرخ مقرر مربوط محاسبه خواهد شد.

تبصره ۵- درآمد مشمول مالیات ابرازی شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی سهامی عام مشمول تخفیف معادل ۲۵ درصد از نرخ موضوع جزء (۱) بند (الف) این ماده می‌باشد. « $11.25\% = 15\% \times 75\%$ »

تبصره ۶- پس از موعد مقرر در صدر ماده (۱۶) مکرر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸، نقل و انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) قانون مذکور مشمول استثنای صدر این ماده نمی‌شود در صورتی که تاریخ تملک دارایی‌های مذکور پیش از لازم‌الاجرا شدن این قانون باشد، صرفاً در شش سال ابتدای اجرای این قانون مشمول مالیات موضوع این فصل نمی‌شود.

مثال نمونه- درآمدهای شرکت تولیدی- صنعتی آرتمیس در سال بعد اجرای اصلاحیه به شرح زیر است:

۱- در آمد حاصل از فروش داخلی ۱۳۶۰ میلیارد تومان

۲- در آمد حاصل از فروش صادرات کالا به خارج ۶۰۰ میلیارد تومان که ارزش حاصل در سامانه نیما معامله شده است

۳- در آمد حاصل از سود سپرده‌های بانکی ۴۰ میلیارد تومان

در آمد حاصل از سرمایه‌گذاری در شرکت بورسی فرزانه ۴۰۰ میلیارد تومان

۵- درصد ترکیب سهام شرکت شامل: «شرکت سهامی خاص آرش -۲۰»، «سازمان تأمین اجتماعی -۲۰»، «شرکت افغانی

کابل -۱۲»، «سهامداران حقیقی خارجی غیرمقیم ایران -۱۰»، «سهامداران حقیقی ایرانی ۱۰ درصد متعلق به ده نفر به صورت

مساوی»، «سهامداران بی‌نام -۲۸»

مطلوب است محاسبه مالیات شرکت و مالیات سهم سود هر گروه از سهامداران با توجه به ماده ۱۰۵ و ۱۳۱ اصلاحیه

سهامداران بی نام		سهامداران حقیقی ایرانی		سهامداران حقیقی خارجی		شرکت خارجی		سازمان تامین اجتماعی		شرکت آرش	
مالیات	درآمد	مالیات	درآمد	مالیات	درآمد	مالیات	درآمد	مالیات	درآمد	مالیات	درآمد
۲۱۲.۵	۶۰۷.۶	۷۶.۷ هر نفر	۲۱۷	۳۲.۵۵	۲۱۷	۳۹.۶	۲۶۰.۴	۸۶.۸	۴۳۴	۰	۴۳۴

کسورات شرکت آرش در این مرحله صرفاً مالیات می باشد.

$$\{(1360 + 40) \times 15\% + (400 \times 5)\% = 230$$

$$(1360 + 600 + 40 + 400) - 230 = 2170$$

$$2170 \times 20\% = 434 \text{ درآمد شرکت آرش}$$

درآمد مشمول مالیات شرکت فرزنانگان برای سال عملکرد ۱۴۰۳ «سال بعد از تصویب اصلاحیه جدید قانون مالیات های مستقیم ۵۰۰ میلیارد ریال است . اگر تعداد سهامداران این شرکت ۱۰۰ نفر که هر یک ۱٪ سهام را دارا باشند مالیات شرکت و مالیات سهامداران را در یک نمایه تطبیقی با قانون فعلی و اجرای اصلاحیه نمایش دهید.

$$۱۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ = ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times ۲۵\% \text{ مالیات شرکت در قانون فعلی}$$

$$۷۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ = ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times ۱۵\% \text{ مالیات شرکت بر اساس اصلاحیه جدید}$$

$$۱۱۲.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ = ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times ۲۵\% \times ۹۰\% \text{ مالیات شرکت بورسی در قانون فعلی}$$

$$۹۳.۷۵۰.۰۰۰.۰۰۰ = ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times ۲۵\% \times ۷۵\% \text{ مالیات شرکت تعاونی در قانون فعلی}$$

$$۵۰.۶۲۵.۰۰۰.۰۰۰ = ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times ۱۵\% \times ۷۵\% \text{ مالیات شرکت بورسی یا تعاونی سهامی عام بر اساس اصلاحیه جدید}$$

$$۴۴۹.۳۷۲.۰۰۰.۰۰۰ = ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ - ۵۰.۶۲۵.۰۰۰.۰۰۰ \text{ درآمد مشمول مالیات سهامداران}$$

$$۴.۴۹۳.۷۲۰.۰۰۰ = ۴۴۹.۳۷۲.۰۰۰.۰۰۰ \times ۱\% \text{ سهم سود «درآمد مشمول مالیات هر سهامدار}$$

$$۶۴۳.۴۳۰.۰۰۰ = (۴.۴۹۳.۷۲۰.۰۰۰ - ۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰) \times ۱۳۱ \text{ ماده ۱۳۱}$$

$$۶۴.۳۴۳.۰۰۰.۰۰۰ = ۶۴۳.۴۳۰.۰۰۰ \times ۱۰۰ \text{ کل مالیات سهامداران وفق اصلاحیه جدید}$$

نمایه تطبیقی محاسبه مالیات شرکت و مالیات سهامداران - مبالغ میلیون ریال

اصلاحیه	قانون فعلی	شرح
$500.000 \times \%15 = 75.000$	$500.000 \times \%25 = 125.000$	مالیات شرکت غیر بورسی
$500 \times \%15 \times \%75 = 56.250$	$500.000 \times \%25 \times \%90 = 112.500$	مالیات شرکت بورسی
$500 \times \%15 \times \%75 = 56.250$	$500.000 \times \%25 \times \%75 = 93.750$	مالیات شرکت تعاونی
$500.000 - 56.250 = 443.750$	♦	درآمد سهامداران
$443.750 \times \%1 = 4437$	♦	درآمد هر سهامدار
۶۲۹.۳	♦	مالیات سهم در آمدی هر سهامدار
$629.3 \times 100 = 62930$	♦	کل مالیات سهامداران

مثال نمونه - شرکت تولیدی آرتمیس در بعد از تصویب و اجرای اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم در یک منطقه توسعه یافته به بهره‌برداری رسیده است. مجموع سرمایه‌گذاری‌های به عمل آمده معادل ۵۷۰۰ میلیارد تومان بوده که ۷۰۰ میلیارد تومان آن بابت خرید زمین و وسایط نقلیه بوده است. کلیه خریدها و هزینه‌های شرکت وفق مستندات و صورتحساب‌های الکترونیکی ثبت شده در سامانه مؤدیان مالیاتی بوده است. درصد ترکیب سهام‌داران شرکت عبارت‌اند از: «شرکت سهامی خاص امیر-۲۰»، سازمان تأمین اجتماعی-۲۰»، «شرکت خارجی ترجان-۲۰»، «سهامداران حقیقی خارجی ۱۵ نفر-۱۵»، «سهامداران حقیقی ایرانی-۱۵ نفر بالمناصفه ۱۵ درصد»، «سهامداران بی‌نام ۱۰». مطلوب است محاسبه مالیات شرکت و مالیات سهامداران وفق مقررات اصلاحیه جدید نمایه درآمدهای شرکت در سنوات ۱۴۰۷-۱۴۰۳ در صفحه بعد ارائه شده است.

نمایه درآمدهای سنوات ۱۴۰۳-۱۴۰۷ شرکت آرتمیس

۱۴۰۷	۱۴۰۶	۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	شرح	ردیف
۴۰۰۰	۳۰۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۸۰۰	درآمد مشمول مالیات	۱
۲۰۰۰	۱۵۰۰	۶۰۰	۵۰۰	۴۰۰	معافیت ماده ۱۳۲	۲
۲۰۰۰	۱۵۰۰	۶۰۰	۵۰۰	۴۰۰	درآمد مشمول بعد معافیت	۳
۳۰۰	۲۲۵	۹۰	۷۵	۶۰	مالیات شرکت	۴
۱۷۰۰	۱۲۷۵	۵۱۰	۴۲۵	۳۴۰	سود سهامداران	۵
۲۰۰۰	۱۵۰۰	۶۰۰	۵۰۰	۴۰۰	سود معاف	۶
۳۷۰۰	۲۷۷۵	۱۱۰۰	۹۲۵	۷۴۰	سود قبال تخصیص به سهامداران	۷

ماده ۱۳۱		ماده ۱۳۱ با لحاظ ۲ معافیت		نرخ ۱۵ درصد		نرخ ۱۵ درصد		نرخ ۲۰ درصد		مشمول نیست		نوع درآمد	سال عملکرد
سهامداران بی نام		سهامداران حقیقی ایرانی ۱۵ نفر هر کدام ۱٪		سهامداران حقیقی خارجی (۱۵٪)		شرکت خارجی کابل (۲۰٪)		شرکت دولتی فواد (۲۰٪)		شرکت امیر (۲۰٪)			
۰	۴۰	۰	۶۰	۰	۶۰	۰	۸۰	۰	۸۰	۰	۸۰	معاف	۱۴۰۳
۱۱,۸	۳۴	۱۶	۵۱	۷,۶۵	۵۱	۱۱,۷	۷۸	۱۵,۶	۷۸	۰	۷۸	مشمول	
۰	۵۰	۰	۷۵	۰	۷۵	۰	۱۰۰	۰	۱۰۰	۰	۱۰۰	معاف	۱۴۰۴
۱۴,۷	۴۲,۵	۲۰,۵	۶۳,۷۵	۹,۵۶	۶۳,۷۵	۱۲,۷	۸۵	۱۷	۸۵	۰	۸۵	مشمول	
۰	۶۰	۰	۹۰	۰	۹۰	۰	۱۲۰	۰	۱۲۰	۰	۱۲۰	معاف	۱۴۰۵
۱۷,۷	۵۱	۲۴,۵	۷۶,۵	۱۱,۴۷	۷۶,۵	۱۵,۳	۱۰۲	۲۰,۴	۱۰۲	۰	۱۰۲	مشمول	
۰	۱۵۰	۰	۲۲۵	۰	۲۲۵	۰	۳۰۰	۰	۳۰۰	۰	۳۰۰	معاف	۱۴۰۶
۴۴,۵	۱۲۷,۵	۶۵,۱	۱۹۱,۲۵	۲۸,۶۸	۱۹۱,۲۵	۳۳,۷	۲۵۵	۵۱	۲۵۵	۰	۲۵۵	مشمول	
۰	۲۰۰	۰	۳۰۰	۰	۳۰۰	۰	۴۰۰	۸۰	۴۰۰	۰	۴۰۰	معاف	۱۴۰۷
۵۹,۴	۱۷۰	۷۶,۹	۲۵۵	۳۸,۲۵	۲۵۵	۵۱	۳۴۰	۶۸	۳۴۰	۰	۳۴۰	مشمول	

محاسبه مالیات اگر شرکت در منطقه کمتر توسعه یافته به بهره برداری رسیده بود.

۱۴۰۷	۱۴۰۶	۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	شرح	ردیف
۴۰۰۰	۳۰۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۸۰۰	درآمد مشمول مالیات	۱
۴۰۰۰	۳۰۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۸۰۰	معافیت ماده ۱۳۲	۲
۴۰۰۰	۱۰۰۰	۰	۰	۰	درآمد مشمول بعد معافیت	۳
۶۰۰	۱۵۰	۰	۰	۰	مالیات شرکت	۴
۳۴۰۰	۲۸۵۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۸۰۰	سود قابل تخصیص به سهامداران	۵

تبصره ۱- اشخاص حقوقی نسبت به درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی جداگانه که در فصل‌های مربوط پیش‌بینی شده است نمی‌باشند.

تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی کشور موظف است ترتیبی اتخاذ کند که اطلاعات کلیه صورتحساب‌های الکترونیکی مرتبط با مؤدیان موضوع این ماده به‌صورت سامانه‌ای (سیستمی به اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض موجود در کارپوشه تجاری آن‌ها منتقل گردد. سازمان امور مالیاتی کشور موظف است در آمد مشمول مالیات و مالیات پرداختنی کلیه اشخاص حقوقی را بر اساس اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض آن‌ها محاسبه و ظرف (۶۰) روز از اتمام سال مالیاتی در کارپوشه آن‌ها درج نماید.

تبصره ۳ – کلیه اشخاص حقوقی که در سامانه مؤدیان ثبت نام نموده‌اند، صرفاً از طریق صدور اصلاح یا ابطال صورت حساب‌های الکترونیکی برقراری ارتباط میان صورت حساب‌های الکترونیکی به منظور معاوضه با تهاتر مطابق قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان و حسب مورد تعدیلات حسابداری مطابق استانداردهای حسابداری ملی از طریق کارپوشه مربوطه می‌توانند نسبت به اصلاح یا تکمیل اظهارنامه مالیاتی پیش فرض در مهلت مقرر اقدام نمایند اعمال تعدیلات حسابداری مذکور مطابق دستورالعملی است که ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد در مواردی که تأیید تغییرات اعمال شده نسبت به اظهارنامه مالیاتی پیش فرض توسط سازمان امور مالیاتی کشور قابلیت تبدیل به قاعده از پیش تعیین شده خودکار داشته باشد سازمان امور مالیاتی کشور مجاز به استفاده از عامل انسانی برای این امور نخواهد بود.

تبصره ۴- در صورت تأیید اظهارنامه مالیاتی پیش فرض توسط مؤدی اظهارنامه مذکور با رعایت ماده (۱۵۸) این قانون از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مورد پذیرش بوده و سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است آن‌ها را بدون رسیدگی قبول و ظرف حداکثر دو روز نسبت به صدور برگ قطعی منطبق بر اظهارنامه مالیاتی پیش فرض اقدام نماید در صورت اصلاح یا تکمیل اظهارنامه مالیاتی پیش فرض توسط مؤدی در مهلت تعیین شده سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است صرفاً اقلامی از اظهارنامه که به صورت سامانه‌ای (سیستمی) با خطر (ریسک بالا تشخیص داده می‌شوند را رسیدگی و سایر اقلام اظهارنامه‌های مالیاتی تسلیمی را بدون رسیدگی قبول نماید. معیارها و شاخص‌های تعیین اقلام با خطر (ریسک) بالا در اظهارنامه مذکور طبق دستورالعملی است که با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است اظهارنامه‌های مالیاتی تسلیمی موضوع این ماده که اطلاعات تمامی اقلام آن به صورت سامانه‌ای (سیستمی) قابل صحت سنجی باشد را پس از احراز صحت آن‌ها به صورت سامانه‌ای (سیستمی) و بدون رسیدگی قبول نماید.

تبصره ۵- در مواردی که مؤدی نسبت به تأیید اصلاح و یا تکمیل اظهارنامه پیش‌فرض در مهلت تعیین‌شده اقدام ننماید سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است نسبت به مطالبه مالیات متعلق به‌موجب برگ تشخیص منطبق بر اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض ظرف حداکثر یک ماه از تاریخ پایان مهلت تسلیم اظهارنامه اقدام نماید در صورت اعتراض مؤدی چنانچه ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات نسبت به تسلیم اظهارنامه مالیاتی مطابق با مقررات این ماده اقدام کند اعتراض مؤدی طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار می‌گیرد این حکم مانع از تعلق جریمه‌ها و اعمال مجازات‌های عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر قانونی نیست حکم موضوع تبصره ماده (۲۳۹) این قانون در اجرای این تبصره جاری است.

۳۰- در تبصره (۲) ماده (۱۱۵) بعد از عبارت دارایی‌های «موضوع» عبارت «فصل اول باب دوم و اضافه و عبارت مقررات ماده (۵۹) به عبارت مقررات فصل اول باب دوم و ماده (۵۹) اصلاح و در تبصره (۳) ماده یاد شده، عبارت موضوع فصل اول باب دوم و ماده (۵۹) جایگزین عبارت «مقطوع موضوع ماده (۵۹) و تبصره (۱) ماده (۱۴۳) و ماده (۱۴۳) مکرر می‌شود.

۳۱- متن زیر به‌عنوان تبصره به ماده (۱۱۹) اضافه می‌شود

تبصره - اشخاص موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵ و سایر اشخاص حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی مکلف‌اند در هر پرداخت نقدی و غیر نقدی بابت مصادیق مذکور در این ماده با رعایت ماده (۱۲۷) این قانون ۵ درصد آن را به‌عنوان مالیات علی‌الحساب دریافت‌کننده وجوه کسر و حداکثر تا پایان ماه بعد به حساب تعیین شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند.

۳۲- در ماده (۱۲۱) عبارت از این بابت جایگزین عبارت «موضوع این فصل» و عبارت «مشمول مقررات» جایگزین عبارت «مشمول مالیات» می‌شود.

۳۳- در ماده (۱۲۲) عبارت مبنای تعیین در آمد جایگزین عبارت "ماخذ مالیات" می‌شود.

۳۴- در ماده (۱۲۳) عبارت نسبت به منافع مشمول مقررات این فصل خواهد بود جایگزین عبارت مکلف است مالیات منافع هر سال را در سال بعد پرداخت نماید می‌شود.

۳۵- ماده (۱۲۷) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود.

ماده ۱۲۷ – موارد زیر مشمول مالیات موضوع این قانون نمی‌باشند.

۱ – وجوه دریافتی اشخاص حقیقی بابت خسارات وارده به اموال و دارایی‌های آنها تا میزان خسارت وارده مشروط به پرداخت توسط شرکت‌های بیمه یا تأیید توسط مراجع قضایی کمک‌های نقدی بلاعوض دریافتی از پدر مادر همسر و فرزند به‌استثنای موارد مشمول مقررات فصل درآمد حقوق وجوه یا کمک‌های مالی دریافتی بابت خسارت ناشی از جنگ، زلزله، سیل، آتش‌سوزی و یا حوادث غیرمترقبه دیگر با تأیید مراجع ذی‌ربط.

تبصره – دستورالعمل اجرایی این ماده با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده ۱۲۹ - جمع درآمدهای مشمول مالیات سالانه اشخاص حقیقی ایرانی مقیم ایران نسبت به درآمدهای تحصیل شده در ایران و خارج از ایران و نیز اشخاص حقیقی غیر ایرانی مقیم ایران نسبت به درآمدهای تحصیل شده در ایران به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون از پرداخت مالیات معاف یا مشمول نرخ صفر و یا نرخ جداگانه می‌باشد) پس از کسر معافیت‌ها و کسورات به شرح زیر، به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱)، مشمول مالیات می‌باشد.

الف - معافیت: به هر مؤدی و هر یک از اشخاص تحت تکفل وی که اظهارنامه جداگانه نداده‌اند معافیت به شرح زیر تعلق می‌گیرد:

- ۱- شخص مؤدی: یک معافیت پایه معادل ۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال**
- ۲- همسر مؤدی مجموعاً معادل ۳۰ درصد معافیت پایه-۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال -**
- ۳- سایر اشخاص تحت تکفل مؤدی به ازای هر یک معادل ۲۰ درصد معافیت پایه-۸۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال -**

تبصره ۱ – معافیت پایه هر ساله به میزان نرخ تورم رشد شاخص قیمت مصرف‌کننده (۱۲) ماهه منتهی به بهمن‌ماه سال قبل اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افزایش می‌یابد.

تبصره ۲ – در مواردی که یکی از شرایط مقرر در این ماده برای برخورداری از معافیت موضوع این فصل حداقل یک روز در سال تحقق یابد برای آن سال مالیاتی لحاظ خواهد شد.

ب – هزینه‌های سالانه زیر به‌عنوان هزینه مؤدی و اشخاص تحت تکفل وی که اظهارنامه جداگانه نداده‌اند منظور می‌شود:

۱ – هزینه‌های دارو و درمان پرداختی تا سقف تعرفه اعلامی مراجع ذی‌صلاح به استثنای هزینه خدمات اقامت هتلینگ ویژه مشروط به این‌که از طریق وزارتخانه‌ها یا مؤسسات دولتی یا شهرداری‌ها یا سازمان‌های بیمه یا مؤسسات عام‌المنفعه و یا سایر اشخاص جبران نگردد. همچنین در مورد معلولان و بیماران خاص و صعب‌العلاج علاوه بر هزینه‌های مذکور هزینه مراقبت و توان‌بخشی آنان نیز کسر می‌شود.

۲ - حق بیمه درمانی پرداختی به مؤسسات بیمه ایرانی بابت بیمه درمانی تا سقف معافیت پایه - ۴۰۰ میلیون ریال -

۳ - هزینه های پرداختی به مراکز آموزشی برای تحصیل در مقاطع رسمی و آموزش عالی مطابق شهریه اعلامی توسط مراجع ذیصلاح قانونی برای هر مقطع یکبار تا سقف معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون برای هر فرزند - برای دوفرزند تا ۸۰۰ میلیون ریال -

تبصره - در صورت عدم تسلیم اسناد و مدارک هزینه جهت بهره‌مندی از کسورات موضوع جزءهای (۱) و (۳) این بند مطابق دستورالعملی که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد معادل ۱۵ درصد معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) از درآمد مشمول مالیات هر شخص قابل کسر می‌باشد. - ۶۰ میلیون ریال -

۴- هزینه اجاره پرداختی بابت یک واحد مسکونی جهت سکونت مشروط به ثبت قرارداد در سامانه ملی املاک و اسکان کشور تا (۱/۵) برابر مبلغ معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون - ۶۰۰ میلیون ریال -

۵- سود و کارمزد اقساط تسهیلات مسکن دریافتی از بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز برای خرید یک واحد مسکونی محل سکونت برای هر مؤدی و فرزندان کمتر از (۱۸) سال و محجور تحت تکفل وی بر اساس اسناد و مدارک مثبت تا **یک برابر مبلغ معافیت پایه موضوع **جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون پذیرش هزینه‌های این بند مشروط بر این است که سند واحد مسکونی مذکور بابت وام، مسکن در رهن پرداخت کننده وام قرار گیرد.****

تبصره ۱- در صورتی که یک مؤدی به طور همزمان دارای هزینه‌های موضوع بندهای (۴) و (۵) باشد و یا مشمول ماده (۵۵) این قانون باشد تنها یکی از آنها هر کدام که بیشتر باشد قابل اعمال است.

تبصره ۲- در صورتی که مؤدی از محل منابع معاف اعم از معافیت کلی یا تخفیف در نرخ و یا مشمول نرخ صفر دارای درآمد باشد، معافیت‌های موضوع بند (الف) و کسورات بند (ب) این ماده صرفاً نسبت به مازاد بر درآمد مذکور از جمع درآمد مشمول مالیات مؤدی قابل کسر است.

تبصره ۳- زیان اشخاص حقیقی بابت هر یک از منابع مشمول مالیات این ماده قابل استهلاك از سایر درآمد مشمول مالیات همان منبع در همان سال خواهد بود مازاد زیان مستهلك نشده از درآمد مشمول مالیات همان منبع در سنوات بعد قابل کسر خواهد بود.

تبصره ۴ - جمع در آمد مشمول مالیات اشخاص حقیقی اعم از غیر ایرانی و ایرانی مقیم خارج از ایران بابت در آمد حاصله در ایران و خارج از ایران پس از کسر یک معافیت پایه به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات می باشد.

تبصره ۵ - در مهر و موم هایی که اشخاص تحت تکفل مؤدی در خواست تسلیم اظهار نامه جداگانه نمایند معافیت های موضوع جزء (۲) و (۳) بند (الف) این ماده و کسورات موضوع جزء های (۱)، (۲) و (۳) بند (ب) این ماده مرتبط با اشخاص مذکور برای سرپرست خانوار قابل احتساب نخواهد بود.

تبصره ۶ - پذیرش هزینه های موضوع بند (ب) این ماده منوط به وجود صورتحساب الکترونیکی متناظر در سامانه مؤدیان و پرداخت مبلغ آن توسط مؤدی با رعایت تبصره (۳) ماده (۱۴۷) این قانون است.

تبصره ۷ - مجموع معافیت ها تخفیفات و در آمد مشمول نرخ صفر اشخاص حقیقی در منابع مختلف مشمول مالیات این فصل نمی تواند از شش برابر معافیت موضوع جزء (۱) بند (الف) این ماده بیشتر باشد. - ۲۴۰ میلیون تومان -

۳۷ - ماده (۱۳۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۳۰ - سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض در مورد درآمد موضوع ماده (۱۲۹) این قانون کلیه اشخاص حقیقی ایرانی و همچنین اشخاص حقیقی خارجی مقیم ایران را بر اساس اطلاعات موجود و به‌صورت کاملاً سامانه‌ای (سیستمی) تا پیش از پایان تیرماه سال بعد تهیه و به کارپوشه آن‌ها منتقل نماید. کلیه اشخاص حقیقی موضوع این ماده مکلف‌اند اظهارنامه مالیاتی هر سال شمسی خود را در مورد درآمد موضوع ماده (۱۲۹) این قانون صرفاً از طریق، اصلاح تکمیل یا تأیید اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض پیش از پایان مردادماه سال بعد تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ ماده (۱۳۱) این قانون پرداخت نمایند.

در صورت تأیید اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض توسط مؤدی اظهارنامه مذکور با رعایت ماده (۱۵۸) این قانون از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مورد پذیرش بوده و سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است آن‌ها را بدون رسیدگی قبول و ظرف حداکثر دو روز نسبت به صدور برگ قطعی منطبق بر اظهارنامه اقدام نماید در صورت اصلاح یا تکمیل اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض توسط مؤدی در مهلت تعیین شده سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است صرفاً اقلامی از اظهارنامه که به صورت سامانه‌ای (سیستمی) با خطر (ریسک) بالا تشخیص داده می‌شوند را رسیدگی و سایر اقلام اظهارنامه‌های مالیاتی تسلیمی را بدون رسیدگی قبول نماید معیارها و شاخص‌های تعیین اقلام با خطر ریسک بالا در اظهارنامه طبق دستورالعملی است که با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است اظهارنامه‌های مالیاتی تسلیمی موضوع این ماده که اطلاعات تمامی اقلام آن به صورت سامانه‌ای (سیستمی) قابل صحت‌سنجی باشد را مانند اظهارنامه مالیاتی اشخاص فاقد فعالیت تجاری پس از احراز صحت آن‌ها به صورت سامانه‌ای (سیستمی) بدون رسیدگی قبول نماید.

تبصره ۱ – اشخاص حقیقی که در آمد مشمول مالیات آن‌ها بر اساس اظهارنامه مالیاتی پیش فرض از میزانی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی پیشنهاد شده و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد کمتر باشد، مشمول جریمه‌ها و مجازات‌های عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر قانونی نمی‌شوند.

تبصره ۲ – سرپرست خانوار برای خود و اشخاص تحت تکفل کمتر از (۱۸) سال خود مکلف به تسلیم یک اظهارنامه مالیاتی مشترک است در صورت ارائه درخواست همسر مؤدی مبنی بر تسلیم اظهارنامه مشترک به سازمان امور مالیاتی کشور و پذیرش مؤدی تکلیف تسلیم اظهارنامه مجزا از همسر مؤدی ساقط است سرپرست خانوار می‌تواند تسلیم اظهارنامه مشترک با اشخاص تحت تکفل بالای (۱۸) سال خود را نیز بپذیرد.

تبصره ۳ – سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است در آمد مشمول مالیات کسورات معافیت‌های متعلقه و مالیات پرداختنی کلیه اشخاص حقیقی موضوع این ماده را بر اساس اظهارنامه مالیاتی پیش فرض آن‌ها محاسبه و همزمان با انتقال اظهارنامه مالیاتی پیش فرض به کارپوشه مربوطه در قالب پیامک به شماره تلفن همراه متعلق به آن‌ها ارسال نماید.

تبصره ۴- در مواردی که مؤدی نسبت به تأیید اصلاح و یا تکمیل اظهارنامه پیش فرض در مهلت تعیین شده اقدام نکرده باشد سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است نسبت به مطالبه مالیات متعلق به موجب برگه تشخیص منطبق بر اظهارنامه مالیاتی پیش فرض ظرف **حداکثر یک ماه از پایان مهلت تسلیم اظهارنامه اقدام نماید** در صورت اعتراض مؤدی چنانچه ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات نسبت به تسلیم اظهارنامه مالیاتی مطابق با مقررات این ماده اقدام کند اعتراض مؤدی طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار می‌گیرد این حکم مانع از تعلق جریمه‌ها و اعمال مجازات‌های عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر قانونی نبوده و حکم موضوع تبصره ماده (۲۳۹) این قانون در اجرای این تبصره جاری است.

تبصره ۵- در صورت استقرار کارپوشه غیرتجاری سامانه مؤدیان کلیه اشخاص موضوع این ماده صرفاً از طریق صدور اصلاح یا ابطال صورت حساب‌های الکترونیکی، برقراری ارتباط میان صورت حساب‌های الکترونیکی به منظور معاوضه یا تهاتر و نیز ایجاد تناظر موضوع بند (د) ماده (۱۰) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸ مطابق قانون یادشده و حسب مورد تعدیلات حسابداری مطابق استانداردهای حسابداری ملی از طریق کارپوشه مربوطه می‌توانند نسبت به اصلاح و تکمیل اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض در مهلت مقرر اقدام نمایند اعمال تعدیلات حسابداری فوق‌الذکر مطابق دستورالعملی است که ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌رسد در مواردی که تأیید تغییرات اعمال شده نسبت به اظهارنامه مالیاتی پیش‌فرض توسط سازمان امور مالیاتی کشور قابلیت تبدیل به قاعده از پیش تعیین شده خودکار داشته باشد سازمان یادشده مجاز به استفاده از عامل انسانی برای این امور نخواهد بود.

تبصره ۶- در زمان محاسبه مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی مالیات‌های علی‌الحسابی که قبلاً پرداخت شده است در حساب مالیاتی مؤدی منظور می‌گردد. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است اضافه پرداختی مالیات را هم‌زمان با قطعی شدن، مالیات، طبق مواد (۲۴۲) و (۲۴۳) این قانون مسترد نماید.

۳۸ - ماده (۱۳۱) - نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی به شرح زیر است:

۱- درآمد مشمول مالیات سالانه تا میزان دو برابر معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون به نرخ ۱۰ درصد

۲- نسبت به مازاد دو برابر معافیت پایه مذکور تا ۴ برابر معافیت پایه مذکور به نرخ ۱۵ درصد

۳- نسبت به مازاد چهار برابر معافیت پایه مذکور تا ۸ برابر معافیت پایه مذکور به نرخ ۲۰ درصد

۴- نسبت به مازاد هشت برابر معافیت پایه مذکور تا ۱۶ برابر معافیت پایه مذکور به نرخ ۲۵ درصد

۵- نسبت به مازاد شانزده برابر معافیت پایه، مذکور به نرخ ۳۵ درصد

ماده ۱۳۲ - معادل ۵۰ درصد سرمایه‌گذاری انجام شده اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای تولیدی و معدنی بیمارستان‌ها و مراکز درمانی تأسیسات گردشگری صرفاً شامل هتل و مهمان‌پذیر هتل آپارتمان‌ها، زائرسراها و خانه مسافرها با مجوز مراجع قانونی ذی‌ربط که به‌منظور تأسیس، توسعه بازسازی و نوسازی واحدهای یادشده صرف دارایی ثابت به استثنای زمین و (خودرو می‌گردد بر اساس بهای تمام شده مطابق صورتحساب الکترونیکی دارایی مربوطه از درآمد مشمول مالیات همان سال یا سال‌های بعد کسر می‌شود، مشروط بر آنکه مجوز مربوط قبلاً در قالب طرح سرمایه‌گذاری معین از مراجع ذی‌ربط اخذ شده باشد این مشوق برای اشخاص مذکور که در مناطق کمتر توسعه‌یافته مستقر هستند به میزان ۱۰۰ درصد سرمایه‌گذاری انجام شده خواهد بود.

مشوق مالیاتی موضوع این ماده در هر سال مالی در مورد واحدهای مستقر در مناطق کمتر توسعه‌یافته معادل ۱۰۰ درصد درآمد مشمول مالیات و در سایر مناطق معادل ۵۰ درصد آن منظور می‌گردد.

تبصره ۱ - مشوق موضوع این ماده شامل درآمدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع فاصله هوایی (۱۲۰) کیلومتری مرکز استان تهران و (۵۰) کیلومتری مرکز استان اصفهان و (۳۰) کیلومتری مراکز سایر استان‌ها و شهرهای دارای بیش از (۳۰۰) هزار نفر جمعیت بر اساس آخرین سرشماری نفوس و مسکن نمی‌شود. چنانچه واحد تولیدی در محدوده شهر تهران قرار گیرد فارغ از این که داخل یا خارج از محدوده سایر شهرها قرار گرفته باشد، مشمول مقررات محدوده تهران می‌باشد. در سایر موارد، چنانچه واحدهای موضوع این تبصره در محدوده دو یا چند شهر از استان‌های مختلف قرار داشته باشد تابع مقررات مربوط به استان محل استقرار واحد تولیدی می‌باشد. همچنین در مواردی که واحدهای مذکور در محدوده دو یا چند شهر از استان قرار گرفته باشند مشمول مقررات مرکز استان یا شهرهای بیش از (۳۰۰) هزار نفر جمعیت آن استان حسب مورد خواهد بود. تبصره ۲ فهرست مناطق کمتر توسعه‌یافته شامل استان، شهرستان، بخش و دهستان در سه‌ماهه اول هر برنامه پنج‌ساله توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی با لحاظ شاخص‌های نرخ بیکاری و سرمایه‌گذاری در تولید تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد و تا ابلاغ فهرست، جدید فهرست قبلی معتبر می‌باشد.

تبره ۵ – آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.

۴۰ – مواد (۱۳۳) و (۱۳۴) حذف می‌شوند.

۴۱ – متن زیر به‌عنوان ماده (۱۳۵) الحاق می‌شود:

«ماده ۱۳۵ – معیارها، ضوابط و مصادیق هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری مشمول بندهای (ب) و (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ با پیشنهاد مشترک سازمان امور مالیاتی کشور و معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.»

۴۲ – ماده (۱۳۷) حذف می‌شود.

مثال نمونه -

شرکت تولیدی - صنعتی غیردولتی خاطره پروانه بهره‌برداری خود را بعد از تاریخ اجرای اصلاحیه اخذ نموده است. مجموع سرمایه‌گذاری‌های شرکت بر اساس مدارک و مستندات متکی بر صورت‌حساب الکترونیکی که در سامانه مالیاتی ثبت شده معادل ۸۰۰ میلیارد تومان است که ۳۰۰ میلیارد تومان آن بابت خرید زمین و خودرو بوده است. نمایه زیر درآمدهای شرکت طی شش سال بعد از بهره‌برداری نمایش می‌دهد. مطلوب است مالیات عملکرد سنوات ۱۴۰۳-۱۴۰۷ شرکت یاد شده بر اساس اصلاحیه قانون مالیات‌های

مستقیم

۱۴۰۷	۱۴۰۶	۱۴۰۶	۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	شرح
۴۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۱۸۰	۱۲۰	درآمد مشمول مالیات

وفق مقررات ماده ۱۳۲ اگر شرکت در منطقه توسعه یافته مستقر باشد، صرفاً ۵۰ درصد درآمد مشمول مالیات خود را در هر سال می تواند مصرف معافیت سرمایه گذاری های انجام شده نماید تا کل سرمایه گذاری مستهلک شوند ولی چنانچه شرکت در مناطق کمتر توسعه یافته مستقر باشد می تواند هر سال کل درآمد مشمول مالیات را بابت معافیت یادشده استفاده تا کل سرمایه گذاری مستهلک شود.

نمایه تطبیقی نحوه اعمال معافیت در مناطق توسعه یافته و مناطق کمتر توسعه یافته ماده ۱۳۲ اصلاحیه

۱۴۰۸	۱۴۰۷	۱۴۰۶	۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	شرح
۴۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۱۸۰	۱۲۰	درآمد مشمول مالیات
۰	۱۰۰	۱۵۰	۱۰۰	۹۰	۶۰	معافیت ماده ۱۳۲ - منطقه توسعه یافته
۴۰۰	۱۰۰	۱۵۰	۱۰۰	۹۰	۶۰	درآمد مشمول مالیات بعد از معافیت
۰	۰	۰	۲۰۰	۱۸۰	۱۲۰	معافیت منطقه کمتر توسعه یافته

۴۳- ماده ۱۳۸ مکرر - اشخاصی که آورده نقدی برای تأمین مالی طرح (پروژه) - طرح و سرمایه در گردش واحدهای تولیدی اشخاص حقوقی غیردولتی را در قالب عقود مشارکتی فراهم نمایند مشروط به ثبت عقود در دفتر اسناد رسمی معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی **مصوب شورای پول و اعتبار تا سقف مجموع سود دریافتی معادل دو برابر معافیت پایه** موضوع بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می‌شوند و برای پرداخت‌کننده سود معادل سود پرداختی مذکور به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی می‌شود.

تبصره ۱- پرداخت‌کننده سود مکلف است در زمان پرداخت یا تخصیص سود معادل **۱۰ درصد سود متعلق را کسر و به‌عنوان مالیات علی‌الحساب اشخاص مذکور به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز و فهرست دریافت‌کنندگان سود را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به‌صورت برخط ارسال نماید. در غیر این صورت پرداخت‌کنندگان و یا تخصیص‌دهندگان سود در حکم مؤدی بوده و مالیات و جرائم، متعلق از آن‌ها مطالبه و وصول می‌گردد.**

تبصره ۲- در مواردی که یک مؤدی به‌طور هم‌زمان مشمول معافیت موضوع این ماده و معافیت بند (۲) ماده (۱۴۵) این قانون باشد یکی از آن‌ها به انتخاب مؤدی قابل‌اعمال است.

۴۴- ماده (۱۳۹) به شرح زیر اصلاح می شود.

الف - در بند (الف)، عبارات مساجد، حسینیه ها تکایا و سایر بقاع متبرکه و «تشخیص سایر بقاع متبرکه که به عهده سازمان اوقاف و امور خیریه می باشد.» حذف می شوند.

ب - بند (ز) به شرح زیر اصلاح می شود:

ز- جمع آوری وجوهات شرعی از جمله خمس و زکات از سوی مراجع عظام تقلید از پرداخت مالیات معاف است.

پ - در بند (ط)، عبارت و تمامی حمایت ها هزینه ها و پرداخت هایی که به اشخاص حقیقی به تفکیک شماره ملی فرد دریافت کننده، حمایت توسط مؤسسات فوق الذکر در سامانه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت شود پس از عبارت در بند (ح) این ماده می شود، اضافه و تبصره بند یاد شده حذف می شود.

ت- بند (ل) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ل - در آمد مشمول مالیات ابرازی حاصل از فعالیت‌های انتشاراتی و مطبوعاتی دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستگاه‌های ذی‌ربط فرهنگی و هنری که به‌موجب مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شوند **در مورد اشخاص حقوقی مشمول ۲۵ درصد تخفیف در نرخ موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۰۵) این قانون و در مورد اشخاص حقیقی تا سقف ۵۰۰ میلیون ریال** در هر سال از پرداخت مالیات معاف است. معافیت فعالیت‌های اسلامی و قرآنی دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط دو برابر نصاب‌های مقرر در این بند می‌باشد.

ث- متن زیر به‌عنوان بند (م) الحاق می‌شود:

م- موقوفات، نذورات، پذیره کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی مساجد بقاع متبرکه حسینیه‌ها و تکایا از پرداخت مالیات معاف است.

ج- متن زیر به‌عنوان تبصره (۶) الحاق می‌شود:

تبصره ۶- کلیه درآمدها و وصولی‌ها از قبیل کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی موضوع بندهای (ب)، (د)، (و)، (ح)، (ط)، (ی)، (ک) و (م) و درآمدهای حاصل از آن‌ها که در هر سال مالی به مصرف نرسیده باشد حداکثر تا سقف ۲۰ درصد مجموع درآمدها و وصولی‌های مذکور طی (۱۰) سال قبل از آن سال بدون تعلق مالیات به سال مالی بعد منتقل می‌گردد و مازاد آن حسب مورد مشمول مالیات به نرخ مقرر در مواد (۱۰۵) و (۱۳۱) می‌شود.

۴۵- متن زیر به‌عنوان ماده (۱۴۰) الحاق می‌شود:

ماده ۱۴۰- در آمد اشخاص دارای مجوز فعالیت در مناطق آزاد تجاری - صنعتی به مدت (۲۰) سال از تاریخ تأسیس سازمان منطقه مشمول مالیات به نرخ صفر می‌باشند. اشخاص مذکور بعد از اتمام دوره مزبور و سایر اشخاص دارای مجوز فعالیت در مناطق آزاد تجاری - صنعتی علاوه بر معافیت‌های مالیاتی سرزمین اصلی بابت بخشی از درآمد ابرازی حاصل از فعالیت‌های زیر در منطقه مشمول مالیات به نرخ صفر خواهند بود.

الف - ۵۰ درصد درآمد ابرازی حاصل از فعالیتهای تولیدی هتلها مراکز اقامتی و گردشگری دارای مجوز از مراجع ذیصلاح.

ب - ۲۰ درصد درآمد ابرازی حاصل از سایر فعالیتهای به‌استثنای درآمدهای حاصل از فروش انواع طلا، نقره، پلاتین مسکوکات، طلا جواهر آلات و انواع ارز

تبصره ۱- در صورتی که فعالیتهای موضوع بندهای (الف) و (ب) با مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح انجام شده باشد، به ازای هر (۲۰) واحد درصد مشارکت سرمایه‌گذار خارجی به میزان (۱۰) واحد درصد و حداکثر تا (۲۰) واحد درصد به این معافیتها اضافه می‌شود.

تبصره ۲- پس از طی مدت (۲۰) سال از زمان انقضای دوره معافیت صدر این ماده تخفیف‌های ذکر شده در بندهای (الف) و (ب) این ماده مادامی که فروش به ارزش حقیقی اشخاص مذکور سالانه بیش از سه درصد (۳) رشد داشته باشد ادامه می‌یابد.

تبصره ۳- سازمان امور مالیاتی کشور موظف است معادل ۵۰ درصد از درآمد حاصل از این حکم را به حساب سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی مربوطه نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

تبصره ۴ - کلیه اشخاصی که تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز فعالیت آن‌ها در منطقه آزاد تجاری - صنعتی، قبل از لازم‌الاجرا شدن این قانون می‌باشد معافیت‌های مدت‌دار این اشخاص که به موجب قوانین موضوعه مقرر گردیده است با رعایت مقررات مربوط تا انقضای مدت به قوت خود باقی است.

تبصره ۵ - آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.

۴۶- متن زیر به‌عنوان ماده (۱۴۰) مکرر الحاق می‌شود:

ماده ۱۴۰ مکرر - صرفاً سود حاصل از تسعیر ارز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صندوق توسعه ملی صندوق ضمانت صادرات و بانک توسعه صادرات از پرداخت مالیات معاف می‌باشند.

۴۷- ماده (۱۴۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۴۱- ۱۰۰ درصد درآمد حاصل از ورود گردشگر خارجی که تحصیل کننده آن درآمد دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط باشد و همچنین صادرات خدمات و کالاها به‌استثنای موارد زیر مشمول مالیات با نرخ صفر می‌شود.

۱- مواد معدنی فلزی و محصولات صنایع معدنی فلزی شامل شمش فلزات و قبل از آن و مشتقات اولیه فلزات نظیر اکسیدها و سولفات‌ها.

۲- محصولات فلزی فرآوری شده که ارزش وزنی آنها از **۱۲۰ درصد قیمت جهانی فلز خالص به‌کاررفته در آن کمتر باشد.**

۳- مواد معدنی غیر فلزی خام و مواد معدنی غیر فلزی فرآوری شده **تا عیار ۹۹ درصد**

۴- سنگ ساختمانی و تزینی به شکل کوپ یا لاشه.

۵- محصولات شرکت‌های پتروشیمی پالایشگاه‌ها پترو پالایشگاه‌ها و مواد و محصولات نفتی و گازی و کلیه مشتقات آنها که ارزش وزنی آن از **۱۲۰ درصد میانگین قیمت جهانی (۱۵) قلم اول فهرست گران‌ترین محصولات پتروشیمی کمتر باشد.**

۶- **۵۰ درصد در آمد حاصل از صادرات محصولات کشاورزی فرآوری نشده.**

تبصره ۱- اعمال نرخ صفر موضوع این ماده و استرداد مالیات بر ارزش افزوده منوط به رعایت مقررات ارزی اعلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد.

تبصره ۲- درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به صورت عبوری (ترانزیت) به ایران وارد می شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر می شوند مشمول مالیات با نرخ صفر می گردد.

تبصره - قیمت جهانی ذکر شده در این ماده از **میانگین قیمت سه بها بازار (بورس) کالایی بین المللی** که حسب مورد بیشترین فروش محصولات ذکر شده در بندهای (۲) و (۵) این ماده را دارند تعیین می گردد.

ماده (۱۴۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۴۲ - درآمد مشمول مالیات ابرازی اشخاص حقیقی بابت تولید فرش دستباف و صنایع دستی مجموعاً تا سقف ۴ برابر معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود. - ۱۶۰ میلیون تومان.

۴۹- در ماده (۱۴۳) عبارت مالیات شرکت اشخاصی جایگزین عبارت از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بهابازار بورس‌های کالایی پذیرفته شده و به فروش می‌رسد و ۱۰ درصد از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی می‌شود و عبارت متناسب با میزان سهام شناور آزاد» پس از عبارت بازارها حذف نشده‌اند اضافه و عبارت «حداقل ۲۰ درصد به عبارت حداقل ۴۰ درصد» اصلاح می‌شود.

۵۰- بند (۲) ماده (۱۴۵) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۲- سود متعلق به حساب‌های پس‌انداز و سپرده نزد بانک‌ها مؤسسات مالی و اعتباری و همچنین سود حاصل از فروش یا ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌ها برای اشخاص حقوقی به‌طور کلی و اشخاص حقیقی هر یک تا سقف چهار برابر معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون - ۱۶۰ میلیون تومان -

تبصره - بانک‌ها، مؤسسات مالی و اعتباری صندوق‌ها و نظایر آنها مکلف‌اند در زمان پرداخت و یا تخصیص سود معادل ۱۰ درصد سود متعلق را کسر و به‌عنوان مالیات علی‌الحساب اشخاص مذکور به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز و فهرست دریافت‌کنندگان سود را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به ترتیبی که سازمان یادشده مقرر می‌نماید. ارسال نماید. در غیر این صورت پرداخت‌کنندگان و یا تخصیص دهندگان سود در حکم مؤدی بوده و مالیات و جرائم متعلق از آنها مطالبه و وصول می‌گردد.

ماده ۱۴۶ مکرر – معافیت‌های مذکور در بندهای (۸)، (۹)، (۱۱) و (۱۴) ماده (۹۱) مواد (۱۳۹) «به‌استثنای بند (م) تا سقف مجموع ارزش معادل ۱۵ برابر معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون و بند (الف) و (ز) آن» و (۱۴۳) و تبصره (۱) ذیل ماده (۱۴۳) مکرر به‌عنوان مالیات به نرخ صفر منظور می‌شود.

تبصره ۱ – ارائه اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌نماید به‌جز مورد بند (ح) ماده (۱۳۹) این قانون که مطابق ماده (۸۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳ عمل می‌شود. شرط برخورداری از نرخ صفر و هرگونه معافیت یا مشوق مالیاتی مندرج در این قانون و سایر قوانین می‌باشد و در صورت عدم ارائه اظهارنامه مؤدی مطابق احکام و ضوابط این قانون مشمول، مالیات جریمه و مجازات مقرر در این قانون می‌شود. حکم این تبصره در خصوص مشمولان مواد (۱۴۴) و (۱۴۵) و بندهای (الف)، (ب) (ز) و (م) ماده (۱۳۹) این قانون جاری نمی‌باشد.

تبصره ۳- منظور از مالیات به نرخ صفر روشی است که مؤدیان مشمول آن مکلف به صدور صورت حساب الکترونیکی و تسلیم اظهارنامه می‌باشند و مالیات آن‌ها پس از تعیین درآمد مشمول مالیات به نرخ صفر محاسبه می‌شود.

تبصره ۴- مجموع اعتبار مالیاتی مالیات عملکرد اشخاص در هر سال نمی‌تواند بیش از بیست و پنج درصد (۲۵) مالیات عملکرد سه سال گذشته آن‌ها باشد.

تبصره ۵- مالیات به نرخ صفر موضوع این قانون صرفاً شامل درآمد ابرازی می‌باشد. این حکم در مورد کلیه احکام مالیاتی با نرخ صفر مندرج در این قانون و سایر قوانین مجری است.

۵۲ - ماده (۱۴۸) به شرح زیر اصلاح می شود.

الف - جزء (ز) بند (۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

"ز - پرداختی به بازنشستگان مؤسسه حداکثر تا سقف یک دوازدهم معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون"

ب - در بند (۶)، عبارت "هزینه‌ها" جایگزین عبارت "وجوه پرداختی" می شود.

پ - در بند (۷)، عبارت هزینه "حق الامتیاز" جایگزین عبارت "حق الامتیاز پرداختی" می شود.

ت - در بند (۱۰)، عبارت حداکثر معادل شش درصد (۶) معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) به ازای هر کارگر مشروط به اینکه از طریق پایانه فروشگاهی موضوع قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان ثبت شده باشد جایگزین عبارت پرداختی به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر معادل ده هزار (۱۰,۰۰۰) ریال به ازای هر کارگر» می شود.

ث - در بند (۱۲) واژه تجاری پس از عبارت زبان اشخاص حقیقی» اضافه میشود. ج در بند (۱۷)، عبارت هزینه حق الزحمه‌های جایگزین عبارت «حق الزحمه‌های پرداختی» می‌شود.

چ - در بند (۱۸) عبارت پس از کسر سود دریافتی حاصل از سپرده‌ها و خرید اوراق بهادار معاف از مالیات به انتهای بند اضافه می‌شود.

یعنی هزینه سود و تسهیلات دریافتی از بانک‌ها و موسسات مالی اعتباری پس از کسر سود سپرده‌های دریافتی از بانک‌ها و موسسات مالی - اعتباری جزء هزینه‌های قابل قبول تلقی خواهند شد.

ح - بند (۲۸) حذف می‌شود. « خرید کتاب و کالاهای فرهنگی - هنری معادل ۵ درصد معافیت ماده ۸۴»

خ - متون زیر به عنوان تبصره‌های (۴) و (۵) الحاق می‌شود:

تبصره ۴ - پذیرش هزینه‌های اشخاص به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی، علاوه بر رعایت سایر شرایط مندرج در قوانین موضوعه منوط به وجود صورتحساب الکترونیکی در سامانه مؤدیان است.

تبصره ۵ - هزینه‌هایی که صرفاً به‌صورت سامانه‌ای (سیستمی) قابلیت اختصاص به یک درآمد مشخص را دارد به آن درآمد به‌صورت سامانه‌ای سیستمی، تخصیص می‌یابد و سایر هزینه‌هایی که به‌صورت سامانه‌ای سیستمی قابلیت اختصاص به یک درآمد مشخص را ندارد متناسب با نسبت هر درآمد به درآمد کل تخصیص می‌یابد.»

۵۳ - متن زیر به‌عنوان تبصره (۳) به ماده (۱۴۹) الحاق می‌شود:

تبصره ۳ - هزینه استهلاک املاک از جمله انواع ساختمان‌های مسکونی، اداری، تجاری صنعتی و خدماتی تا شعاع (۳۵) کیلومتری مرکز کلان‌شهر تهران و (۲۰) کیلومتری مرکز سایر کلان‌شهرها هزینه قابل قبول مالیاتی نمی‌باشد.

۵۴- در ماده (۱۵۶) عبارت در مورد در آمد هر منبع حذف می شود.

۵۵ - متن زیر به عنوان ماده (۱۵۸) الحاق می شود.

ماده ۱۵۸- در هر صورت در تشخیص در آمد مشمول مالیات قطعی شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور در آمدها نمی تواند از مجموع صورتحساب های الکترونیکی در آمدی و تراکنش های در آمدی فاقد صورتحساب الکترونیکی متناظر هر مؤدی بیشتر باشد مگر در آمدهایی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور و بر اساس اسناد مثبتة اثبات گردد.»

ماده ۱۶۹- شورای تحول فرایندهای مالیاتی مرکب از اعضای زیر با انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی تشکیل می‌شود .

۱- دو نفر از معاونین وزیر امور اقتصادی و دارایی

۲- یک نفر صاحب‌نظر مالیاتی

۳- یک نفر صاحب‌نظر اقتصادی

۴- دو نفر از فعالان اندیشکده‌های

۵- یک نفر مهندس صنایع

۶- یک نفر مهندس فناوری اطلاعات

شورای مذکور موظف است در مواردی که هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی مدعی شود هر یک از فرایندهای موجود در سازمان امور مالیاتی کشور از قبیل تشخیص، رسیدگی یا دادرسی مالیاتی قابلیت تبدیل شدن به قاعده از پیش تعیین شده خودکار یا سامانه محور یا فرایند بدون نیاز به دخالت انسانی را دارد با قابلیت حذف یا کاهش زمان انجام فرایند وجود دارد را رسیدگی نماید در صورت تأیید این شورا، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است فرایند مربوطه را مطابق مصوبه شورای مذکور تغییر دهد شورای یادشده می‌تواند هرگونه پیشنهاد بهینه‌سازی فرآیندی را بررسی نموده و سازمان امور مالیاتی کشور را مکلف به اجرای آن نماید.

- تبصره ۱ - شورا می‌تواند هزینه‌ای حداکثر معادل سه برابر میزان معافیت پایه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۲۹) این قانون جهت شروع بررسی درخواست وضع نماید.
- تبصره ۲ - شورا موظف است بررسی‌های انجام‌شده در این شورا و نتایج آن را سالانه در تارنمای وزارت امور اقتصادی و دارایی منتشر نماید.
- تبصره ۳ - در صورت برابری آرای مخالف و موافق در بررسی پیشنهادات واصله **نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی در تأیید یا رد پیشنهاد مذکور نافذ است.**

۵۷ - ماده (۱۶۹) مکرر به شرح زیر اصلاح می شود:

الف - در جزءهای (۲) و (۳) بند (پ) واژه «جمع» حذف می شود.

ب - در تبصره (۱) عبارت و اطلاعات این ماده جایگزین عبارت مربوط به مالکیت نگهداری، انتقالات خدمات بیمه‌ای و معاملات دارایی‌های مذکور می شود.

پ - در بند (۷) تبصره (۸) عبارت «بند (۱) این تبصره جایگزین عبارت تبصره (۱) این ماده می شود.

تبصره «۹» ماده ۱۶۹- سازمان امور مالیاتی کشور موظف است دسترسی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را به سرجمع اطلاعات درآمد و هزینه اشخاص حقیقی فراهم نماید وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید که اطلاعات موضوع این تبصره با رعایت طبقه‌بندی صرفاً برای شناسایی دهک‌های درآمدی مشمول دریافت یارانه استفاده گردد و در سایر امور استفاده از این اطلاعات قابل استناد نیست.

۵۸- متن زیر به‌عنوان تبصره به ماده (۱۷۲) الحاق می‌شود.

تبصره- وجوه واریزی به‌صورت بلاعوض به حساب متفرقه درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور با درخواست پرداخت‌کننده مالیات تلقی می‌گردد و به‌عنوان مالیات قابل پرداخت وی منظور می‌شود.

ماده ۱۷۶ مکرر - در مواردی که به موجب این قانون و یا قانون مالیات بر ارزش افزوده و قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مقررات یا وضع تکالیفی مستلزم درج در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و یا روزنامه‌های کثیرالانتشار باشد درج در پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان امور مالیاتی کشور به منزله انجام تکلیف سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر درج در روزنامه‌های مذکور می‌باشد.

۶۰ - متن زیر به انتهای ماده (۱۷۸) الحاق می‌شود:

«در مواردی که اوراق مالیاتی به صورت الکترونیکی به مؤدیان ابلاغ می‌گردد، مؤدی صرفاً به صورت الکترونیکی می‌تواند مکاتبات بعدی را انجام دهد.»

۶۱- در ماده (۱۸۳) عبارت متعلقه « جایگزین عبارت بر نقل و انتقال قطعی می‌شود.

۶۲- در ماده (۱۸۵)، عبارت اول و بعد از عبارت مربوط به فصل « اضافه و عبارت به صورت برخط به سازمان امور مالیاتی کشور ارسال نمایند.» جایگزین عبارت در مقابل اخذ رسید به اداره امور مالیاتی ذی ربط در محل تسلیم نمایند.» می شود.

۶۳- ماده (۱۸۷) به شرح زیر اصلاح می شود.

الف - عبارت نقل و انتقال دارایی های موضوع فصل اول باب دوم و فصول اول و ششم باب سوم جایگزین عبارت معاملات موضوع فصل چهارم از باب دوم و همچنین فصول اول و ششم می گردد و متن زیر، جایگزین فراز دوم آن می شود.

گواهی انجام معامله به صورت سامانه ای (سیستمی و آنی پس از اعلام دفترخانه و وصول بدهی های مالیاتی مربوط به مورد معامله از مؤدی ذی ربط از قبیل مالیات بر درآمد اجاره املاک وصول مالیات حق واگذاری، محل مالیات شغلی محل مورد معامله مالیات درآمد اتفاقی و همچنین مالیات عایدی سرمایه موضوع فصل اول باب دوم و مالیات نقل و انتقال قطعی املاک موضوع ماده (۵۹) این قانون که هر کدام بیشتر باشد حسب مورد صادر خواهد شد.»

ب - در تبصره (۴) عبارت از زمان لازم‌الاجرا شدن این ماده جایگزین عبارت «ظرف مهلت یک سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون (۱۳۹۵/۱/۱) عبارت «مالیات‌های موضوع این ماده مربوط به جایگزین واژه بدهی و عبارت مالیات‌های مربوط به محل مورد انتقال موضوع این ماده جایگزین عبارت بدهی مالیاتی قطعی مورد انتقال می‌شود همچنین متن زیر جایگزین فراز سوم تبصره مذکور می‌شود.

در صورتی که پس از اتصال سازمان امور مالیاتی کشور به سامانه ثبت الکترونیک سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سازمان امور مالیاتی کشور تمامی بدهی‌های مالیاتی مرتبط با ملک مورد معامله را از طریق سامانه مذکور اعلام نکند یا کمتر اعلام کند، منتقل‌کننده منتقل‌الیه و سردفتر اسناد رسمی در قبال بدهی مالیاتی ملک مورد معامله مسئولیتی نخواهند داشت.

پ - متن زیر به عنوان تبصره (۵) الحاق می شود:

تبصره ۵- املاک مورد وثیقه که برای وصول طلب بانک از راهن، در چهارچوب قوانین و مقررات موضوعه به تملک بانک در می آید، صرفاً مشمول مالیات نقل و انتقال ملک مورد وثیقه است. در صورتی که بهای ملک مورد وثیقه مازاد بر مطالبات بانک باشد بانک مکلف است قبل از پرداخت وجه مازاد با انتقال مالکیت مازاد مذکور به راهن، وراثت راهن و سایر اشخاص، مراتب را به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام و پس از پرداخت سایر مالیات های موضوع این ماده و دریافت گواهی پرداخت مالیات نسبت به پرداخت انتقال با تحویل مازاد آن اقدام نماید.

۶۴- در ماده (۱۹۰)، عبارات عملکرد و همان «عملکرد حذف و عبارت به استثنای مالیات علی الحساب تکلیفی کسر و پرداخت شده توسط اشخاص ثالث در صدر ماده بعد از عبارت برای پرداخت مالیات اضافه می شود.

۶۵- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (۱۹۲) الحاق و عنوان تبصره فعلی به تبصره (۱) اصلاح می شود.

تبصره ۲- جرائم عدم تسلیم اظهارنامه صرفاً نسبت به مانده مالیات پرداخت نشده تا سر رسید مقرر تعلق می گیرد.

۶۶- در ماده (۱۹۴) عبارت مواد (۱۱۰) و (۱۳۰) « جایگزین عبارت «ماده (۱۵۸) می گردد و عبارت از بابت هزینه های غیر واقعی و درآمدهای کتمان شده» قبل از عبارت با رقم اظهار شده اضافه می شود.

۶۷- متون زیر به عنوان تبصره های (۳) و (۴) به ماده (۲۱۹) الحاق و عنوان تبصره (۳) فعلی به تبصره (۵) اصلاح می شود.

۶۷- متون زیر به‌عنوان تبصره‌های (۳) و (۴) به ماده (۲۱۹) الحاق و عنوان تبصره (۳) فعلی به تبصره (۵) اصلاح می‌شود.

تبصره ۳- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است برای هر یک از مؤدیان کارپوشه مالیاتی اختصاص و کلیه اوراق مالیاتی را از طریق این کارپوشه به مؤدی ابلاغ نماید. تاریخ رؤیت اوراق توسط مؤدی در کارپوشه و یا (۱۵) روز بعد از بارگذاری اوراق در کارپوشه به‌منزله ابلاغ به مؤدی محسوب می‌گردد سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا مؤدیان کلیه درخواست‌ها اعم از اعتراضات، شکایات پرداخت مالیات درخواست گواهی تسلیم اظهارنامه و استرداد و مشاهده پرونده الکترونیکی را از طریق این کارپوشه اعلام نمایند سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است هم‌زمان با بارگذاری اوراق مالیاتی این موضوع را در قالب پیامک به اطلاع مؤدی برساند از زمان لازم‌الاجرا شدن این ماده هرگونه ابلاغ غیر الکترونیکی اوراق مالیاتی مجاز نیست ابلاغ الکترونیکی مذکور در این ماده تابع شرایط مذکور در فصل هشتم باب چهارم این قانون نیست با اجرای این حکم تبصره (۱) ماده (۱۷۷) حذف می‌شود.

تبصره ۴- در مواردی که سازمان امور مالیاتی کشور در این قانون مکلف یا مجاز به رسیدگی و تعیین مبلغ مالیات شده است می‌تواند رسیدگی و تعیین مالیات را براساس الگوهای از پیش تعیین‌شده سامانه‌ای (سیستمی و بدون دخالت انسانی در امر رسیدگی انجام دهد.»

۶۸- در ماده (۲۲۷)، عبارت زیان اشخاص حقوقی و یا اظهارنامه اشخاص حقیقی جایگزین واژه زیان مؤدی می‌گردد و عبارات تشخیص علی‌الرأس و «و یا اداره امور مالیاتی در موقع صدور برگ تشخیص از آن مطلع نبوده‌اند حذف می‌شوند.

۶۹- در بند (۲) ماده (۲۴۴) عبارت شاغل یا بعد از عبارت «قضات» اضافه و عبارت «یا داور حقوقدان دارای پروانه «داوری جایگزین عبارت با شرط وثاقت و امانت و در بند (۳) ماده یادشده عبارت جامعه مشاوران مالیاتی رسمی حذف و عبارت «امور صنفی بعد از عبارت «مجامع» اضافه می‌شود.

۷۰- در ماده (۲۵۱) واژه تجدیدنظر حذف می‌شود.

۷۱- در بندهای (۱) و (۲) ماده (۲۷۰) عبارت دو سوم اعضای هیئت عمومی شورای عالی مالیاتی موضوع ماده (۲۵۸) این قانون جایگزین عبارت «شورای عالی مالیاتی می‌شود.

۷۲- بند (۱) ماده (۲۷۴) حذف و متون زیر به‌عنوان تبصره (۳) و (۴) به ماده مذکور الحاق می‌شوند.

تبصره ۳- هر درآمدی که اطلاعات آن به هر نحو در سامانه مؤدیان یا پایگاه اطلاعاتی موضوع ماده (۱۶۹) مکرر این قانون موجود بوده یا امکان قانونی دریافت آن توسط سازمان امور مالیاتی کشور موجود باشد کتمان در آمد محسوب نشده و مشمول حکم این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۴- موارد ذکر شده در بندهای این ماده تنها در صورتی جرم محسوب می‌شود که حداکثر تا دو سال پس از اتمام مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور کشف و به اقامه دعوی نزد مراجع قضایی رسیده و مؤدی نیز ظرف (۶۰) روز از تاریخ ابلاغ نسبت به کسب رضایت و تفاهم با سازمان اقدام نکرده باشد.

۷۳- ماده (۲۷۷) به شرح زیر اصلاح می‌شود.

ماده ۲۷۷ محکومین جرائم، مالیاتی مسئول پرداخت اصل مالیات و جریمه‌های متعلق قانونی که تا مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) این قانون مطالبه نشده باشد، با حکم دادگاه هستند.»

۷۴- ماده (۲۸۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۸۰ - کلیه درآمدهای موضوع این قانون و قانون مالیات بر ارزش افزوده به استثنای عوارض شهرداری به حساب‌های درآمدهای عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود هرگونه اصلاح در احکام قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده و قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در قوانین بعدی صرفاً با ذکر نام قانون مالیات‌های مستقیم و یا قانون مالیات بر ارزش افزوده و قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان و شماره ماده یا تبصره مربوط با رأی اکثریت دوسوم نمایندگان مجلس صورت خواهد گرفت.

تبصره- منابع حاصل از مالیات بر درآمد فعالیت‌های هنری و صنایع دستی، پس از واریز به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور به حساب صندوق اعتباری هنر واریز می‌شود.

۷۵ - ماده (۲۸۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۸۱ - تاریخ اجرای این قانون در مورد احکام فصل پنجم باب دوم تبصره (۲) ماده (۲)، مواد (۷۷)، (۸۳)، (۹۲)، (۱۳۲)، (۱۴۰)، (۱۴۱)، (۱۴۳)، (۱۴۳)، مکرر، (۱۶۹) مکرر، (۱۷۶) مکرر، (۱۷۸)، (۱۸۷)، (۲۱۹) و (۲۸۰) مکرر از ابتدای سال پس از تصویب این قانون خواهد بود سایر احکام از ابتدای دو سال پس از تصویب این قانون لازم‌الاجرا خواهد بود.»

۷۶- احکام مالیاتی قوانین زیر از ابتدای سال پس از تصویب این قانون لغو می‌شوند:

- ۱- جزء (۳) بند (پ) ماده (۳۲) و بند (ب) ماده (۴۵) قانون احکام دائمی برنامه‌های ۱۳۹۵ توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵
- ۲- ماده (۲۷) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴
- ۳- بند (ب) ماده (۵۲) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵
- ۴- ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲
- ۵- تبصره (۳) ماده (۷) اساسنامه سازمان هوا و فضا مصوب ۱۳۹۲
- ۶- تبصره (۴) ماده (۸) اساسنامه سازمان صنایع هوایی نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۳
- ۷- مواد (۱۹) و (۲۰) قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی مصوب ۱۳۹۵

۸- بند (ج) ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱

۹- ماده (۱۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸

۱۰- ماده (۵۶) اصلاحی قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب ۱۳۸۶

۱۱- ماده (۲۵) قانون حمایت از حقوق معلولان مصوب ۱۳۹۶

۱۲- تبصره (۲) ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳

۱۳- ماده (۵) قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی مصوب ۱۳۹۹

۱۴- تبصره (۲) ماده (۱۲) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸

خلاصه نکات مهم لایحه اصلاحی برای مرور مجدد:

- ۱- حذف معافیت درآمد سازندگان بیش از ۳ واحد مسکونی و درآمد اجاره واحدهای مسکونی تا ۱۵۰ مترمربع در تهران و ۲۰۰ مترمربع در شهرستانها - «تبصره ۱۱- ماده ۵۳»
- ۲- معافیت درآمد حاصل از فعالیت‌های کشاورزی موضوع ماده «۸۱» تا ۴ برابر معافیت پایه و مشمول بودن مازاد آن
- ۳- معافیت مالیات بر مجموع دریافتی حقوق‌بگیران اعم از حقوق و مزد اصلی و مزایای مستمر و غیرمستمر به تبع شغل و شاغل و مزایای رفاهی - انگیزشی تا سقف ۲ برابر معافیت پایه و شمول مالیات بر مازاد وفق ماده «۱۲۷» جدید و نرخ ماده «۱۳۱» جدید
- ۴- حذف معافیت خانه‌های ارزان‌قیمت سازمانی بیرون از محیط کارگاه، خانه با اثاثیه و بدون اثاثیه، اتومبیل با راننده و بدون راننده، هزینه سفر و فوق‌العاده مربوط به شغل، مزایای غیر نقدی یک دوازده معافیت و عیدی و پاداش آخر سال
- ۵- تغییرات مواد «۱۰۵-۱۲۷-۱۲۹-۱۳۱-۱۳۸ مکرر-۱۴۱ و ۱۴۵»
- ۶- پذیرش هزینه سود تسهیلات بانکی و مؤسسات اعتباری بعد از کسر سود سپرده‌های بانکی دریافتی
- ۷- عدم پذیرش هزینه خرید کتاب و کالاهای فرهنگی «بند ۲۸- ماده ۱۴۸»
- ۸- معافیت سود حاصل از تسعیر ارز فقط برای بانک مرکزی، صندوق توسعه ملی و بانک توسعه صادرات
- ۹- شرط برخورداری از هرگونه معافیت و نرخ صفر منوط به تسلیم اظهارنامه مالیاتی
- ۱۰- لغو معافیت مالیاتی مناطق آزاد- تجاری صنعتی و اعمال شرایط جدید برای استفاده از تسهیلات مالیاتی